

Pensumliste for bachelor i sosialt arbeid, heltid og deltid – studieåret 2018-2019

Godkjent av dekan 3.7.2018

Pensum består av både obligatorisk og studentvalgt litteratur. Pensumet er tilgjengelig på ulike måter:

- Bøker som studentene må kjøpe eller låne selv.
- Pensum merket med en stjerne * er tilgjengelig i digitalt kompendium på itslearning.
- Pensum merket med to stjerner **er tilgjengelig i pdf på itslearning.
- Det er lagt inn lenker til artikler og publikasjoner som er tilgjengelig på internett.
- Artikler som ligger i databaser (Idunn m.fl.) krever feidepålogging utenfor høyskolens nettverk.
- Når du sitter på skolen kan du søke fram artikler og bøker via Oria. Oria finner du på bibliotekets side.
- For informasjon om hvordan du finner artikler fra Oria og Idunn når du ikke sitter på høyskolen; se veiledningen: «Finn artiklene på pensumlister». Denne ligger på itslearning: Fag – Bibliotek tjenester VID - Studiested Diakonhjemmet Oslo/Sandnes
- Omfang av sider og sideantall står i parentes etter referansen. Dette er ikke en del av referansen, men en presisering av hva som er pensum.

Revisjoner vil stå med **rød** skrift.

Sist rev. 3.7.18/**13.8.18/24.8.18/20.9.18/7.11.18**

Emne 1: GRUNNLEGGENDE SOSIALT ARBEID (20 sp) SOS-101

- Askeland, G. A. (1994). *Studium og klientarbeid. Same arbeidsprosess?* (3. utg.). Oslo: Samlaget. (Del 1; 116 s.)
- Dalland, O. (2017). *Metode og oppgaveskriving for studenter.* (6. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1–9 og kap 14; s. 19 - 178 og s. 235 - 244; 168 s.)
- Danbolt, T., & Nordhelle, G. (2012). Innledning. I T. Danbolt og G. Nordhelle (Red.), *Åndelighet – mening og tro. Utfordringer i profesjonell praksis.* Oslo: Gyldendal. (Kap. 1; 9 s.)
- Ellingsen, I. T., Levin, I., Berg, B. & Kleppe, L. C. (Red). (2015). *Sosialt arbeid. En grunnbok.* Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 1-15 og 20; 230 s.)
- Erikson, M. G. (2010). *Riktig kildebruk. Kunsten å referere og sitere.* Oslo: Gyldendal Akademisk. (9–58; 49 s.)
- Fellesorganisasjonen. (2015). Yrkesetisk grunnlagsdokument for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere). (12 s.) Hentet fra <https://www.fo.no/yrkesetikk/yrkesetisk-grunnlagsdokument-article227-150.html>
- *Finnseth, A. (2005). *Engasjert for mennesket. Innsteg i Diakonhjemmets historie 1890 – 2000.* Oslo: Forlag Snorre. (Kap. 5; 12 s.)
- Førland, T. E. (1996). *Drøft. Lærebok i oppgaveskriving.* Oslo: Ad Notam Gyldendal. (Kap. 4–6; 45 s.)
- Hjelmtveit, V. (2017) Sosialpolitikk i historisk perspektiv. I M. A. Stamsø (Red.), *Velferdsstaten i endring – om norsk helse- og sosialpolitikk.* Oslo: Gyldendal norsk forlag. (kap.1, 35 s.)
- Hutchinson, G. S. (2012). Forutsetninger for å utvikle gode hjelperelasjoner i sosialtjenesten. *Fontene forskning*, (2), 33–45. (12 s.). Hentet fra <http://fonteneforskning.no/forskningsartikler/forutsetninger-for-a-utvikle-gode-hjelperelasjoner-i-sosialtjenesten-6.19.264664.a731966ccc>
- Hutchinson, G. S. & Oltedal, S. (2017). *Praksisteorier i sosialt arbeid.* Oslo: Universitetsforlaget. (Kap 1 – 4; 175 s.)
- Kjønstad, A., Syse, A., & Kjelland, M. (2017). *Velferdsrett I* (6. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1 og 2; 91 s.)
- Kjønstad, A., Syse, A., & Kjelland, M. (2017). *Velferdsrett II* (5. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1, 39 s.)
- Leenderts, T. A. (2014). *Person og profesjon. Om menneskesyn og livsverdier i offentlig omsorg* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 1 og 6–8; 80 s.)
- Ohnstad, A. (2014). Ubehaget som kunnskapskilde. I A. Ohnstad, M. Rugkåsa og S. Ylvisaker (Red.), *Ubehaget i sosialt arbeid.* Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1; 17 s.)
- Oppedal, M. (2014). Ubehag? Sosialt arbeid sett fra et juridisk ståsted. I A. Ohnstad, M. Rugkåsa og S. Ylvisaker (Red.), *Ubehaget i sosialt arbeid.* Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 10; 18 s.)
- *Rugkåsa, M. (2012) Velferdsstaten i Norge. I Rugkåsa, M., *Likhetens dilemma – Om sivilisering og integrasjon i den velferdsambisiøse norske stat.* Oslo: Gyldendal akademisk. (s. 29 – 59; 30 s.)
- Skau, G. M. (2013). *Mellom makt og hjelp. Om det flertydige forholdet mellom klient og hjelper* (4. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 2 og 5–7; 70 s.)
- Sletteland, N., & Donovan, R. M. (2012). *Helsefremmende lokalsamfunn.* Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1–3; 25 s.)
- Stamsø, M. A. (2017). Innledning. I Stamsø, M. A. (Red.), *Velferdsstaten i endring – om norsk helse- og sosialpolitikk.* Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. (s 17 – 27; 10 s.)

- Thomassen, M. (2006). *Vitenskap, kunnskap og praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1-4; 113 s.)
- *Taasen, I. H., Havnes, A. & Lauvås, P. (2004). *Mappevurdering*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 2; 43-55; 12 s.)
- *Vike, H., Debesay, J & Haukelien, H (2016). Betingelsene for profesjonsutøvelse i en velferdsstat i endring. I Vike, H., Debesay, J. & Haukelien, H. (Red.), *Tilbakeblikk på velferdsstaten – politikk, styring og tjenester* (s. 14 – 39). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. (25 s.)
- *Vindegg, J (2017) *Sosialt arbeid i spennet mellom det normative og det analytiske*. I Hansen, R & Solem M-B. (Red.), *Sosialt arbeid En situert praksis* (s. 305 – 330). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. (25 s.)
- Weihe, H.-J. Wallin (2004). *Sosialt arbeid. Historie og bakgrunn*. Gyldendal Akademisk 2004. (Kap. 1–4; 106 s.) (Studentene kan bruke andre utgaver/optrykk. Kan kjøpes via <http://www.skaff.no>)
- Woll, K. M. & Espevoll, R. B. (2011). *Rekruttering av brukermedvirkere i NAV – en erfaringsrapport fra HUSK delprosjekt Bjerke* (Diakonhjemmet Høgskole. Rapport 2011/9) (Kap. 3; 8 s.) Hentet fra http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/98607/Woll%20og%20Espevoll%20HUSK-rapport_270411%20ENDELIG.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Totalt: 1519 sider

I tillegg kommer 50 sider studentvalgt pensum

Emne 2 PSYKOLOGI (10 sp) SOS-102

- *Andresen, N. E. (2012). Pårørende. I K. Lossius (Red.), *Håndbok i rusbehandling. Til pasienter med moderat til alvorlig rusmiddelavhengighet*. (2.utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk. (s. 399–424; 24 s.)
- Aschjem, Ø., Tobiassen, W., Steinsvåg, S., & Steinsvåg, P. Ø. (2011). Én familie, mange virkeligheter. Hvordan vold i familien oppleves og beskrives av barnet, den voldsutsatte og voldsutøver. I U. M. G. Heltne & P. Ø. Steinsvåg (Red.), *Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 28–40; 12 s.)
- Binder P.-E., & Høstmark Nielsen, G. (2017). Selvet og relasjonene – nyere psykoanalytisk perspektiv. I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling. Innføring i psykologiske perspektiver*. (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 4; 33 s.)
- Blindheim, A. (2011). Hvordan traumatisering påvirker hjernen. I U. M. G. Heltne & P. Ø. Steinsvåg (Red.), *Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap 4; 8 s.)
- Blindheim, A. (2011). Kronisk traumatiserte barn. I U. M. G. Heltne & P. Ø. Steinsvåg (Red.), *Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap 6; 6 s.)
- Borgen, G., Dyb, G., Haftstad, G., Jensen, T., Langballe, Å., Myhre, M., Nikolais, J & Øverlien, C. (2011) *Seksuelle overgrep mot barn og unge – kunnskapsstatus. Revidert 2011*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. (s. 3– 76; 73s.) Hentet fra: https://www.nkvts.no/content/uploads/2015/08/seksuelleogfysiskeovergrepmotbarn_kunnskapsstatus_revidert20111.pdf
- Fekjær, H. O. (2016). *Rus. Bruk, motiver, skader, behandling, forebygging, historikk* (4. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 10–18 og 24; 87 s.)
- *Forsyth, D.R. (2018). *Group Dynamics* (7th ed.). USA: Cengage learning. (Kap. 1; 29 s.)

- Gulbrandsen, M. (2017). Barn, oppvekst og utvikling. I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling. Innføring i psykologiske perspektiver* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 1; 34 s.)
- Gulbrandsen, M. (2017). Urie Bronfenbrenner: En økologisk utviklingsmodell. I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling. Innføring i psykologiske perspektiver* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 2, 21 s.)
- Gulbrandsen, M. (2017). Kulturpsykologiske tilnærminger til barns utvikling. I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling. Innføring i psykologiske perspektiver* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 9; 43 s.)
- Hundeide, K. & Gulbrandsen, L. M. (2017) Jean Piaget: En konstruktivistisk teori om barns utvikling I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling. Innføring i psykologiske perspektiver* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 7, s.212-234; 22 s.)
- Heltne, U. & Steinsvåg, P. Ø. (2011). Begrepsavklaringer og oversikt. I U. M. G. Heltne & P. Ø. Steinsvåg (Red.), *Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap 1; 9 s.)
- Håkonsen, K. M. (2014). *Psykologi og psykiske lidelser*. (5. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk (Kap. 12–13; 35 s.)
- Killén, K. (2015). *Sveket 1. Risiko og omsorgssvikt – et helseproblem og tverrfaglig ansvar*. (5. utg.). Oslo: Kommuneforlaget. (Kap. 2–5 og 7-8; 164 s.)
- Klitmøller, J. og Hviit P. (2017). Lev Semjonovitsj Vygotskij og den kulturhistoriske psykologi. I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling. Innføring i psykologiske perspektiver* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 8; 29 s.)
- Røed Hansen, B. (2017). Daniel Sterns utviklingsmodell. I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling. Innføring i psykologiske perspektiver* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 6; 31 s.)
- Skjerve, J. (2017). Atferdsterapi og atferdsanalyse. I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling. Innføring i psykologiske perspektiver* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 12; 22 s.)
- Smith, L. (2017). Tilknytning: teori og forskning. I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling. Innføring i psykologiske perspektiver* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 5; 37 s.)
- Torsteinson, S. (2011). Små barn utsatt for familievold. Fokus på diagnoser, psykobiologi og tilknytningspsykologi. I U. M. G. Heltne & P. Ø. Steinsvåg (Red.), *Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap 5; 13 s.)
- Van der Weele, J., Ansar, N., & Castro, Y. (2011). Møte med foreldre som bruker oppdragervold – erfaringer fra arbeid med minoritetsforeldre. I U. M. G. Heltne & P. Ø. Steinsvåg (Red.), *Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 10; 16 s.)

Totalt: = 760 sider

Emne 3 SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI (10 sp) SOS-103

- Breivik, J. K., Ludvigsen, K., Ravneberg, B., & Taksdal, A. (2008). Respektabel hjemløshet? Kjønnede erfaringer fra samfunnets randsone. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 5(3), 237-246 (10 s.). Hentes fra databasen Idunn.

- Brodtkorb, E. & Rugkåsa, M. (2009). Sosiologisk og sosialantropologisk tenkemåte. I E. Brodtkorb & M. Rugkåsa (Red.), *Mellom mennesker og samfunn. Sosiologi og sosialantropologi for helse- og sosialprofesjonene*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap.1; 24 s.)
- Dahlgren, K. & Ljunggren, J. (2010). Klasse: Begrep, skjema og debatt. I K. Dahlgren & J. Ljunggren (Red.), *Klassebilder. Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget (13-27; 14 s.)
- Eriksen, T.H. (2003). *Hva er sosialantropologi?* Oslo: Universitetsforlaget. (Hele boka; 150 s.)
- Garsjø, O. (2001). *Sosiologisk tenkemåte. En introduksjon for helse- og sosialarbeidere*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk (kap. 1, 2, 4, 5 og 7; 172 s.)
- Goffman, E. (1968). *Stigma. Notes on the management of spoiled identities*. London: Penguin books. (Kap. 1; 40 s.)
- Haukelien, H. & Vike, H. (2009). Velferd. I Brodtkorb & M. Rugkåsa (Red.), *Mellom mennesker og samfunn. Sosiologi og sosialantropologi for helse- og sosialprofesjonene*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 5; 44 sider)
- Haukelien, H. (2013). Omsorgsyrker, hierarki og kjønn. Historiske linjer. *Norsk antropologisk tidsskrift*, 24(3-4), 194-206 (13 s.) Hentes fra databasen Idunn.
- *Hermansen, A.S. (2016). Barn av innvandrere i utdanning og arbeidsliv. I I. Frønes & L. Kjølrsrød (Red.), *Det norske samfunn*. Oslo: Gyldendal Akademisk (Kap 7; 155 – 178; 22 s.)
- **Lübeck, S. B., Haldar, M. & Wærdahl, R. (2016). Bamsens fortellinger om familielivet- hvordan familieidealer reproduseres gjennom skole- hjem- kommunikasjon. *Barn*, 34(1), 41- 55 (15 s.)
- Nadim, M. (2017). Familien som ressurs eller hinder? Etterkommerkvinnens deltakelse i arbeid. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 1(1), 35-52 (17 s.). Hentes fra databasen Idunn.
- Norli Hansen, M. & Wiborg, Ø. N. (2010). Klassereisen – mer vanlig i dag? I K. Dahlgren & J. Ljunggren (Red.), *Klassebilder. Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget (197 – 212; 15 s.)
- Norvoll, R. (2009). Sosiale avvik og sosial kontroll. I E. Brodtkorb & M. Rugkåsa (Red.), *Mellom mennesker og samfunn. Sosiologi og sosialantropologi for helse- og sosialprofesjonene*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap 4; 23 s.)
- Norvoll, R. (2009). Makt og avmakt. I E. Brodtkorb & M. Rugkåsa (Red.), *Mellom mennesker og samfunn. Sosiologi og sosialantropologi for helse- og sosialprofesjonene*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap 3; 30 s.)
- Rysst, M. (2011). Skal du på klubben? Sosial inkludering og ekskludering blant barn på et multietnisk sted i Oslo. *Barn*, 29(2), 47-66 (20 s.) Hentet fra <https://www.ntnu.no/documents/1272099285/1272420917/rysst.pdf/4d476290-4a7f-4ef7-b126-b9d646992fc0>
- Skilbrei, M.-L. (2010). Den som står med begge beina planta på jorda står stille: Om kjønn og klassereiser. I K. Dahlgren & J. Ljunggren (Red.), *Klassebilder. Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget. (43 - 57, 14 s.)
- Thorbjørnsrud, B. (2009). Kulturelle fortolkningsrammer. I E. Brodtkorb & M. Rugkåsa (Red.), *Mellom mennesker og samfunn. Sosiologi og sosialantropologi for helse- og sosialprofesjonene*. (2.utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap; 7; 37 s.)
- Thorbjørnsrud, B. (2009). Kultur, helse og sykdom. I E. Brodtkorb & M. Rugkåsa (Red.), *Mellom mennesker og samfunn. Sosiologi og sosialantropologi for helse- og sosialprofesjonene*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap; 8, 27 s.)
- *Valenta, M. (2012). Asylsøkeres opplevelse og mestring av stigma i hverdagen. I B. Berg & M. Valenta (Red.), *Asylsøker. I velferdsstatens venterom*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 7; 17 s.)

Totalt: 701 sider

Emne 4 SAMFUNNSARBEID (10 sp) SOS-104

- Askeland, G. A. (2016). Internasjonalt sosialt arbeid i globaliseringens tid. I Ellingsen, Levin, Berg & Kleppe (Red.), *Sosialt arbeid en grunnbok*. (s. 284-298). Oslo: Universitetsforlaget. (14 s.)
- Askheim, O. P. (2012). *Empowerment i helse- og sosialfaglig arbeid. Floskel, styringsverktøy, eller frigjøringsstrategi?* Oslo: Gyldendal Akademisk. (Hele boka, 182 s.)
- *Berg, N.G. (2016). Lokalsamfunn som sted- hvordan forstå tilknytning til bosted? I Villa & Haugen (Red.), *Lokalsamfunn*. (s. 34 – 48). Oslo: Cappelen DAMM. (14 s.)
- Bolig for velferd. Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid (2014–2020)*. Oslo: Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (31 s.). Hentet fra http://www.regjeringen.no/upload/KMD/BOBY/Nasjonal_Strategi_Boligsosialt_arbeid.pdf
- *Chudasama, Krishna. (2017). *Brukermedvirkning og sosialt arbeid i NAV* (s. 44-62). Oslo: Universitetsforlaget (18 s.)
- *Eriksen, T.H. (2016). Løvlia mellom drabantbygd og hypermangfold. I Villa & Haugen (Red.), *Lokalsamfunn* (s. 391-407). Oslo: Cappelen DAMM. (16 s.)
- * Garsjø, O. (2018). *Forebyggende og helsefremmende arbeid*. Oslo: Gyldendal. (Kap. 1 og 5). (37 s.)
- *Guerra, S.M. (2017). Nærmiljøutviklingsarbeid. I R. Hansen & M. Solem (Red.), *Sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk (s. 263-288; 26 s.)
- *Haugen, M. & Villa, M (2016). Lokalsamfunn i perspektiv. I Villa & Haugen (Red.), *Lokalsamfunn* (s. 17-31). Oslo: Cappelen DAMM (14 s.)
- Henriksbø, K., & Sudmann, T. T. (2011). Kollektiv handling skaper endring. *Fontene*, (12), 50-56 (7 s). Hentet fra https://www.researchgate.net/publication/264934836_Kollektiv_handling_skaper_endring
- Hutchinson, G. S. (2010). *Mobilisering og deltakelse i sosialfaglig arbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Hele boka; 174 s.)
- *Ledwith, M. (2016). *Community development in action* (~~s. 5-65~~) (s. 21-39 og 57-65) Bristol: Policy Press (~~60 s.~~) (26 s.)
- Lund, P.- Ø. (2014). *Innsatser i utsatte byområder – erfaringer fra Groruddalssatsningen*. Oslo: Oslo Kommune. (Kap. 2, 3, 4; 54s) Hentet fra <https://www.oslo.kommune.no/getfile.php/1317564/Innhold/Politikk%20og%20administrasjon/Slik%20bygger%20vi%20Oslo/Groruddalssatsningen%202007-2016/Dokumenter%20Groruddalssatsingen%202007-2016/Innsatser%20i%20utsatte%20byomr%C3%A5der.pdf>
- Sletland, N. & Donovan, R.M. (2012). *Helsefremmende lokalsamfunn*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (~~Kap. 4, 5, 8, 13, 14~~). (~~92 s.~~) (Kap. 4 og 5). (25 s.)
- *Thyness, P. (2006). *Sosialt arbeid, lokal organisering og selvhjelp. En innføring for helse- og sosialarbeidere*. (2. utg.). (s.55-110). Oslo: Universitetsforlaget. (55 s.)
- *Twelvetrees, A. (2017). *Community Development, Social Action and Social Planning*. (5.utg). (s. 33-60). Palgrave (27 s.)
- *Woll, K., Slettebø, T., Brodtkorb, E. & Østby, L. (2011). Brukermedvirkning med virkning eller bare som pynt? – erfaringer fra forsøk med kollektiv brukermedvirkning i NAV. I Berg & Ask (Red.), *Minoritetsperspektiver i sosialt arbeid* (s. 103-124). Oslo: Universitetsforlaget. (22 s.)
- *Ødegård, G., Loga, J., Steen-Johnsen, K. & Ravneberg, B. (2014). *Fellesskap og forskjellighet* (s. 89-118). Oslo: Abstrakt forlag (30 s.)

Totalt: 836 sider

Emne 5 KOMMUNIKASJON OG ETIKK (10 sp) SOS-105

Del 1 Kommunikasjon

Shulman, L. (2003). *Kunsten å hjelpe individer og familier. Bind 1*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Del 1 og 2 (side 23-320; 297 s.)

Jensen, P. & Ulleberg, I. (2011). *Mellom ordene. Kommunikasjon i profesjonell praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap.1,3,7,14,15 og 16; 102 s.)

Totalt: 399 sider

Del 2 Etikk

*Ellingsen, I. T. (2007). Møte med en engel – om kategorisering og etikk på sosialkontoret. I R. Olsen & S. Oltedal (Red.), *Blikk på praksis. Sosialarbeidere forteller fra yrkeslivet*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 7; 19 s.)

Henriksen, J. & Vetlesen, A. J. (2006). *Nærhet og distanse. Grunnlag, verdier og etiske teorier i arbeidet med mennesker*. (3. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 4, 5, 9, 11-15 og 18-19; 131 s.)

Horsfjord, V. (2017). *Religion i praksis*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 1-2; 21 s.)

Leenderts, T. A. (2014). *Person og profesjon. Om menneskesyn og livsverdier i offentlig omsorg*. (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget (Kap. 2-4,13-14; 100 s.)

Løfsnæs, B. (2012). Mine ord er like mørke som natten – om troens betydning for traumatiserte afghanske kvinner. I T. F. Danbolt & G. Nordhelle (Red.), *Åndelighet – mening og tro. Utfordringer i profesjonell praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (s. 103–116; 14 s.)

*Skeie, G. (2006). Religion og verdier i internasjonalt sosialt arbeid. I E. Døhlie & G.A. Askeland (Red.), *Internasjonalt sosialt arbeid. Innsats på andres arena*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 4; 14 s.)

Skjeggestad, E. (2012). Møte med «den ukjente» og «det ukjente». I T. F. Danbolt & G. Nordhelle (Red.), *Åndelighet – mening og tro. Utfordringer i profesjonell praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (s. 91–102; 12 s.)

*Syversen, K. (2006). En historie om mestring og samarbeid. I A. Røysum (Red.), *Sosialt arbeid. Refleksjoner om kunnskap og praksis*. Oslo: Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere. (9 s.)

Totalt: 320 sider

Forutsettes kjent:

Fellesorganisasjonen. (2015). Yrkesetisk grunnlagsdokument for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere. (12 s.) Hentet fra <https://www.fo.no/yrkesetikk/yrkesetisk-grunnlagsdokument-article227-150.html>

Emne 6 SOSIALPOLITIKK, ØKONOMI OG JUS (10 sp) SOS-201

Sosialpolitikk og økonomi

- *Berg, B. (2011). Fra innvandringspolitikk til mangfoldspolitikk – et bakteppe. I T. A. Ask & B. Berg (Red.), *Minoritetsperspektiver i sosialt arbeid* (s. 27-53). Oslo: Universitetsforlaget. (24 s.)
- *Brekke, J. P. (2012). Hvorfor kommer asylsøkere til Norge? I B. Berg & M. Valenta (Red.), *Asylsøker. I velferdsstatens venterom* (59–80). Oslo: Universitetsforlaget. (21 s.)
- Brochmann, G., & Grødem, A. S. (2017). Den norske modellens møte med innvandring – et regime i endring. I: M. A. Stamsø, (Red.), *Velferdsstaten i endring – om norsk helse- og sosialpolitikk* (s. 362-381). Oslo: Gyldendal norsk forlag (19 s.)
- *Cappelen, Å. (2011). Velferdsstatens økonomiske grunnlag. I A. Hatland, S. Kuhnle & T.I. Romøren (Red.), *Den norske velferdsstaten*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (67–101; 35 s.)
- Ervik, E. & Lindén, T. S. (2018). Pensjonssystemets bærekraft i Norge og Storbritannia. Reformen og normative dilemma. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 2(1), 8-25 (19 s.) Hentes fra databasen Idunn
- Farstad, G.F. & Stefansen K. (2007). Ett år og klar for barnehagen? Foreldres forståelse av barns omsorgsbehov. *Barn*, 25(2), 29-47 (17 s.). Hentes fra <https://www.ntnu.no/documents/1272099285/1272488364/farstadstefansen.pdf/7844125a-5502-4344-9360-021fdfa288a7>
- Friberg, J. H., & Elgvin, O. (2016) Når velferdsstaten bryter tillitten ned: Somaliske innvandrere i møte med NAV. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 57(3), 257-284. Hentes fra databasen Idunn (27 s.)
- Grødem, A. S. (2016). Fra Castberg til Solberg: Aleneforsørgernes vekst og fall i norsk sosialpolitikk. *Sosiologisk tidsskrift*, 24(4), 303-326. Hentes fra databasen Idunn (23 s.)
- *Halvorsen, K. (2012). Lønnsarbeidet – vår tids sekulære religion. I S. Stjernø & E. Øverbye (Red.), *Arbeidslinja. Arbeidsmotivasjonen og velferdsstaten* (188–199). Oslo: Universitetsforlaget. (11 s.)
- Hanssen, J. I. (2017). Kommunal sosialpolitikk. I M. A. Stamsø (Red.), *Velferdsstaten i endring – om norsk helse- og sosialpolitikk* (s. 144-165). Oslo: Gyldendal (Kap. 5; 21 s.)
- Kildal, N. & Kuhnle, N. (2008) Old age pensions, poverty and dignity: historical arguments for universal pensions. *Global social policy*, 8(2), 208-237, Hentes fra <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1468018108090639> (29 s.)
- Loga, J. (2018). Sivilsamfunnets roller i velferdsstatens omstilling. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 2(1), 58-73. Hentes fra databasen Idunn (15 s.)
- Meland, L. & Lysestøl, P. M. (2012). *Velferdsstatens økonomi. Innføringsbok i samfunnsøkonomi for helse- og sosialfagsstudenter*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 3 og 6; 40 s.)
- Pedersen, A. W. (2017). Norsk trygdepolitikk i internasjonalt perspektiv. I M. A. Stamsø (Red.), *Velferdsstaten i endring – om norsk helse- og sosialpolitikk*. (s. 382-401) Oslo: Gyldendal norsk forlag (kap. 15; 19 s.)
- Stamsø, M. A. (2017) New Public Management – reformer i offentlig sektor. I M. A. Stamsø (Red.), *Velferdsstaten i endring – om norsk helse- og sosialpolitikk* (s. 64-85). Oslo: Gyldendal norsk forlag (kap. 2; 21 s.)
- Stamsø, M. A. (2017). Organisering og finansiering av velferdstjenester. I M. A. Stamsø (Red.), *Velferdsstaten i endring – om norsk helse- og sosialpolitikk* (s. 110-143). Oslo: Gyldendal norsk forlag (kap. 4; 33 s.)
- Stamsø, M. A. (2017). Trygdesektoren. I M. A. Stamsø (Red.), *Velferdsstaten i endring – om norsk helse- og sosialpolitikk*. Oslo: Gyldendal norsk forlag (kap. 7, 22 s.)

- Syltevik, Liv Johanne (2017) A sociological perspective on changes in the family in Norway. I T. Tilden, T. og Wampold B.E (Red) Routine Outcome Monitoring in Couple and Family Therapy: The empirically informed therapist. Springer International. Hentes fra databasen [eBook Collection](#). (18 s.)
- *Søvig, K. H. (2015). Tilgang til velferdstjenester for irregulære migranter etter det norske regelverket. I S. K. Bendixsen, C. M. Jacobsen & K. H. Søvig, (Red.), *Eksepsjonell velferd? Irregulære migranter i det norske velferdssamfunnet*. Oslo: Gyldendal forlag (kap. 2; 21 s.)
- Trommald, M. (2017). Økte forskjeller – gjør det noe? I S. C. Bendixsen, S. Helseth & C. Lundgren (Red.), *Oppvekstrapporten 2017 – økte forskjeller, gjør det noe?* (s. 6-27). Oslo: Barne- ungdoms- og familiedirektoratet. (Kap 1; 24 s.). Hentet fra https://www.bufdir.no/PageFiles/32639/Oppvekstrapporten_2017.pdf
- Wilkinson, R. & Pickett, K. (2017). De etiske og politiske implikasjonene av forskning på inntektsullikhet og barns velferd. I S. C. Bendixsen, S. Helseth & C. Lundgren (Red.), *Oppvekstrapporten 2017 – økte forskjeller, gjør det noe?* (s. 28-49). Oslo: Barne- ungdoms- og familiedirektoratet. (kap. 2; 22 s.). Hentet fra https://www.bufdir.no/PageFiles/32639/Oppvekstrapporten_2017.pdf
- Wærness, K. (2018) Farvel til arbeidslinja? Om grunninntekt i den fjerde industrielle revolusjons tidsalder. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 2(1), 94-97. Hentes fra databasen Idunn. (3 s.)
- *Øverbye, E. & Stjernø, S. (2012). Arbeidsmotivasjon, arbeidslinje og velferdsstat. Introduksjon. I S. Stjernø & E. Øverbye (Red.), *Arbeidslinja. Arbeidsmotivasjonen og velferdsstaten* (s.15–26). Oslo: Universitetsforlaget. (11 s.)
- Øverbye, E. (2018) Er selektivisme bedre enn universalisme i velferdspolitikken? *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 2(1), 41-57 Hentes fra databasen Idunn. (15 s.)

Jus

- Barnevernloven.(1992). *Lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester*. Hentet fra <https://lovdata.no/lov/1992-07-17-100>
- Collin-Hansen, R. (2017). Barnevernsrett – hjelpetiltak og akuttvedtak. I A. Kjønstad, A. Syse og M. Kjelland (red.) *Velferdsrett II. Barneverns- og sosialrett* (s. 251-284). Oslo: Gyldendal juridisk (Kap. 6; 33 s.)
- Gording Stang, E. & Sveaass, N. (2016). *Hva skal vi med menneskerettigheter? Betydningen av menneskerettigheter i helse- og sosialfaglig arbeid*. Oslo: Gyldendal norsk forlag. (Hele boka, 201 s.)
- Molven, O. (2017). Familierett – særlig om rettsforholdet mellom foreldre og barn. I A. Kjønstad, A. Syse og M. Kjelland (red.) *Velferdsrett II. Barneverns- og sosialrett* (s. 209-248). Oslo: Gyldendal juridisk (Kap. 5; 39 s.)
- Oppedal, M. (2008). Fattige barns rett til økonomisk hjelp. I I. Harsløf og S. Seim (Red.), *Fattigdommens dynamikk. Perspektiver på marginalisering i det norske samfunnet*. Oslo: Universitetsforlaget. (186–207; 22 s.)
- *Sandberg, K. (2016) Asylsøkende barns rettigheter. I N. Høstmælingen, E.S Kjørholt og K. Sandberg (Red.) *Barnekonvensjonen. Barns rettigheter i Norge*. (s. 299-328). Oslo: Universitetsforlaget. 3. utgave (29 s.).
- *Sandberg, K. (2016) Barns rett til å bli hørt. I N Høstmælingen, E.S Kjørholt og K. Sandberg (Red.) *Barnekonvensjonen. Barns rettigheter i Norge*. (s. 92-122). Oslo: Universitetsforlaget. 3. utgave (30 s.).
- Scheie, M. (2005). *FNs barnekonvensjon – fra visjon til kommunal virkelighet*. [Oslo:] Universitetet i Oslo, Norsk senter for Menneskerettigheter. (Hele heftet; 40 s.) Hentet fra <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/bfd/red/2005/0041/ddd/pdfv/245008-fnsbarnekonvensjon.pdf>

- Süssman, A. (2015). Et menneskerettslig perspektiv på forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket. I S. K. Bendixsen, C. M. Jacobsen & K. H. Søvig (Red.), *Eksepsjonell velferd? Irregulære migranter i det norske velferdssamfunnet*. Oslo: Gyldendal forlag (kap. 3; 20 s.)
- Søvik, G. (2017). Utlendingsrett – særlig om oppholdsgrunnlag og integrering. I A. Kjønstad, A. Syse og M. Kjelland (red.) *Velferdsrett II. Barneverns- og sosialrett* (s. 399-445). Oslo: Gyldendal juridisk (Kap. 9; 46 s.)
- Aasen, H. S. (2018) Fra rettsstat til velferdsstat – normative utviklingslinjer. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 2(1), 84-93 (9 s.) Hentes fra databasen Idunn

Totalt: 903 sider

Emne 7 SOSIALT ARBEID I OFFENTLIG VELFERDSFORVALTNING (10 sp) SOS-202

- *Andreassen, T. A. & Fossetøl, K. (2011). Organisasjonsendring som velferdsreform. I Andreassen, T. A. & Fossetøl, K. (Red.), *NAV ved et veiskille. Organisasjonsendring som velferdsreform*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (13–27; 14 s.)
- Askeland, G. A. & Molven, O. (2010). *Dokument i klientarbeid. Journalar, sosialrapportar og saksframstillingar i sosialt arbeid*. (6. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1, 2 og 5; 83s.)
- Blandhol, S., Tøssebro, H. N. & Skotheim, Ø. (2015). Innføring i juridisk metode. *Jussens Venner*, 50(6), 310-345. (35 s.) Hentes på idunn.no
- Bunkholdt, V. & Kvaran, I. (2015). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. (Kap. 1,5, 8-11; 135 s.)
- Christiansen, Ø., & Anderssen, N. (2011). Fra bekymring til overbevisning: – Barnevernets beslutninger om å plassere barn utenfor hjemmet. *Tidsskriftet Norges barnevern*, 88(4), 200–213. (13 s.). Hentes på Idunn.no
- Collin-Hansen, Ragnhild. (2017). Barnevernsrett – hjelpetiltak og akuttvedtak. I Kjønstad, A., Syse, A. & Kjelland, M. (Red.), *Velferdsrett II*. (5. utg.). Oslo Gyldendal. (33 s.)
- Hanssen, H., Humerfelt, K., Kjellevold, A., Norheim, A. & Sommerseth, R. (2015). Faglig skjønn i utøvelse av profesjonelt helse- og sosialfaglig arbeid. I H. Hanssen, K. Humerfelt, A. Kjellevold, A. Norheim & R. Sommerseth (Red.), *Faglig skjønn og brukervedvirkning i helse- og velferdstjenestene* (s. 17-47). Bergen: Fagbokforlaget (kap. 1; 27 s.)
- Hanssen, H. (2015). Faglig skjønn ved utforming av vilkår for sosial stønad - handlingsrom, resonneringsprosess og brukervedvirkning. I H. Hanssen, K. Humerfelt, A. Kjellevold, A. Norheim & R. Sommerseth (Red.), *Faglig skjønn og brukervedvirkning i helse- og velferdstjenestene* (s. 151-182). Bergen: Fagbokforlaget (kap. 6; 29 s.)
- *Kane, A. A. (2013). Godt skjønn? Vilkår og skjønnsutøvelse i saker om arbeidsavklaringspenger og kvalifiseringsstønad. I Bø, B. P., Hermansen, N. & Stenberg, O. (Red.), *Sosialfaglige utfordringer på nye arenaer – stemmer fra nord*. Stamsund: Orkana Akademisk. (225-251; 28 s.)
- Kjelland, M. (2017). Taushetsplikt og opplysningsplikt. I Kjønstad, A., Syse, A. & Kjelland, M. (Red.), *Velferdsrett II*. (5. utg.). Oslo Gyldendal. (49 s.)
- Kjønstad, A., & Syse, A. (2017). *Velferdsrett I*. (6. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (143–180, 253–356, 399–474, 512–551; 254 s.)
- *Langeng, P. I. & Stene, E. (2010). Sosialt arbeid i nye omgivelser. I T. Hernes, I. Heum & P. Haavorsen (Red.), *Arbeidsinkludering. Om det nye politikk- og praksisfeltet i velferds-Norge*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (257-283; 26 s.)

- Oppedal, M. (2017). Saksbehandlingen i første instans. I Kjønstad, A., Syse, A. & Kjelland, M (Red.), *Velferdsrett II*. (5. utg.). Oslo Gyldendal. (41 s.)
- *Solstad, A. (2017). *Pengene og livet: Økonomisk rådgivning i sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget. (27 s.)
- Syse, A. (2017). Klage over tildelingsvedtak. I Kjønstad, A., Syse, A. & Kjelland, M. (Red.), *Velferdsrett II*. (5. utg.). Oslo Gyldendal. (40 s.)
- *Terum, L. I. (2003). *Portvakt i velferdsstaten. Om skjønn og beslutninger i sosialtjenesten*. Oslo: Kommuneforlaget. (17 s.)

Totalt: 851 sider

Kun heltid

Emne 8 SOSIALT ARBEID MED ENKELTPERSONER OG FAMILIER (10 sp) SOS-203

Relasjon og kommunikasjon

- Beesley, P., Watts, M. & Harrison, M. (2018). *Developing your communication skills in social work*. London: Sage (Hele boken; 176 s.)
- *Berg, B., & Söderström, S. (2012). Bruk av tolk i vanskelige kommunikasjonssituasjoner. I B. Berg (Red.), *Innvandring og funksjonshemming. Minoritetsfamilier i møte med tjenesteapparatet*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 9; 18 s.)
- Ekeland, T.J. (2014). *Konflikt og konfliktforståelse – for helse og sosialarbeidere* (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap 3 og 7; 44 s.)
- *Koprowska, J. (2014). *Communication & Interpersonal Skills in Social Work*. (4. utg.). London: Sage. (Kap 10; 17 s.)
- *Mehlum, L.(1999). Hva bør alle vite om selvmord, selvmordsrisiko og intervensjon. I L. Mehlum (Red.), *Tilbake til livet – selvmordsforebygging i teori og praksis*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (Kap. 8; 9 s.)
- Seikkula, J. (2011). *Becoming Dialogical: Psychotherapy or a Way of Life? Australian and New Zealand Journal of Family Therapy*, 32(3), 179-193 (15 s.). Hentes fra Oria.
- Shulman, L. (2003). *Kunsten å hjelpe individer og familier. Bind 1*.Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 6 og 7; 60 s.)
- Østby L. & Stefansen, K. (2017). Nettverkets betydning etter seksuelle overgrep. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 14(3), 210-220 (10 s.). Hentes fra databasen Idunn.
- Øvreeide, H. (2009). *Samtaler med barn. Metodiske samtaler med barn i vanskelige livssituasjoner*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (Kap. 3 - 8; 135 s.)

Klinisk psykologi

- *Skjerve, J. (2017). Atferdsterapi og atferdsanalyse. I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling*. (2.utg.) Oslo: Universitetsforlaget. (338-360; 22 s.)

Snoek, J. E., & Engedal, K. (2017). *Psykatri for helse- og sosialfagutdanningene*. (4. utg.). Oslo: Cappelen Damm akademisk. (Kap 1-5; 87 s.)

Totalt: Ca. 670 sider

I tillegg kommer 30 sider studentvalgt pensum

Heltidsstudenter som følger engelsktalende grupper, skal ha pensum som andre studenter ved bachelorstudiet. Unntatt boken til Shulman hvor engelsk utgave skal benyttes.

Kun deltid

Emne 8 SOSIALT ARBEID MED ENKELTPERSONER OG FAMILIER (10 sp) SOS-203

Relasjon og kommunikasjon

Jensen, P., & Ulleberg, I. (2011). *Mellom ordene. Kommunikasjon i profesjonell praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 3 og 5-6; 79-90, 96-111 og 112-124; 47 s.)

*Berg, B., & Söderström, S. (2012). Bruk av tolk i vanskelige kommunikasjonsituasjoner. I B. Berg (Red.), *Innvandring og funksjonshemming. Minoritetsfamilier i møte med tjenesteapparatet*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 9; 18 s.)

Frøyland, L. (2017). *Systemisk samtale, psykososialt samarbeid med barn, ungdom og foreldre*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap 2 og 4; ca 70 s.)

Fyrand, L. (2016). *Sosialt nettverk. Teori og praksis*. (3.utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap 4-6; ca 70 s.)

*Koprowska, J. (2014). *Communication & Interpersonal Skills in Social Work*. (4. utg.). London: Sage. (Kap 10; 17 s.)

*Mehlum, L.(1999). Hva bør alle vite om selvmord, selvmordsrisiko og intervensjon. I L. Mehlum (Red.), *Tilbake til livet – selvmordsforebygging i teori og praksis*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (Kap. 8; 9 s.)

Shulman, L. (2003). *Kunsten å hjelpe individer og familier. Bind 1*.Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1-6; 342 s.)

Østby L. & Stefansen, K. (2017). Nettverkets betydning etter seksuelle overgrep. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 14(3), 210-220 (10 s.). Hentes fra databasen Idunn.no

Øvreeide, H. (2009). *Samtaler med barn. Metodiske samtaler med barn i vanskelige livssituasjoner*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (Kap. 3 - 8; 135 s.)

Klinisk psykologi

Kapittel i bok og informasjon om utgave, kan følge denne rekkefølgen:

*Skjerve, J. (2017). Atferdsterapi og atferdsanalyse. I M. Gulbrandsen (Red.), *Oppvekst og psykologisk utvikling* (2.utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap.12; 22 s.).

Snoek, J. E. & Engedal, K. (2017). *Psykatri for helse- og sosialfagutdanningene*. (4. utg.). Oslo: Cappelen Damm akademisk. (Kap 1-5; 87 s.)

Totalt: Ca. 740 sider + studentvalgt pensum 50 sider

Emne 9 SOSIALT ARBEID OG KLIENTRETTET PRAKSIS (25 sp) SOS-204

- *Askeland, G. A. (2011). Teorigrunnlag for kritisk refleksjon. I G. A. Askeland (Red.), *Kritisk refleksjon i sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 25–41; 15 s.)
- *Askeland, G. A., Oskarsen, E. M., & Unhjem, G. (2011). Holdninger og handlinger – bevisstgjøring gjennom kritisk refleksjon. I G. A. Askeland (Red.), *Kritisk refleksjon i sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget. (168–181; 13 s.)
- Christoffersen, S. Aa. (2011). Urørlighetssonen – grenser og overgrep. I S. Aa. Christoffersen (Red.), *Profesjonsetikk – om etiske perspektiver i arbeidet med mennesker*. (2. utg.) Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 4; 20 s.)
- *Dahl, T. (2011). *Brukeren som veileder. Ambulant brukerstyrt veiledning*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (60–71; 11 s.)
- *Dyregrov, K. & Dyregrov, A. (2008). *Krisepsykologi i praksis*. Bergen: Fagbokforlaget. (49–81; 31 s.)
- Ekeland, T.-J. (2014). *Konflikt og konfliktforståelse for helse- og sosialarbeidere*. (2. utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 4 og 5. 87-144; 57 s.)
- *Fossestøl, B. (2006). Hvorfor er det vanskelig å artikulere praktisk kunnskap? I A. Røysum (Red.), *Sosialt arbeid. Refleksjoner om kunnskap og praksis*. Oslo: Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere. (25–33; 9 s.)
- *Godeseth, M. (2006). Brukernes verdighetsprosjekter i møte med fagfolk i ansvarsgrupper. I A. Røysum (Red.), *Sosialt arbeid. Refleksjoner om kunnskap og praksis*. Oslo: Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere. (113–122; 10 s.)
- *Habberstad, T. (2002). Det myndige mennesket som grunnlag for sosialt arbeid. I J. Lundstøl (Red.), *I dannelsens tegn. Profesjonell selvforståelse i arbeid med mennesker*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (s. 19–34; 15 s.)
- *Heggen, K. (2002). Krenkende pleie og behandling. I B. Sætersdal & K. Heggen. *I den beste hensikt? «Ondskap» i behandlingssamfunnet*. Oslo: Akribe. (33–57; 24 s.)
- *Hjemdal, O. K. (2014). Vold mot kvinner, forekomst og risikofaktorer. I K. Narud (Red.), *Vold mot kvinner*. Oslo: Cappelen Damm Akademiske. (19-35; 14 s.)
- Killén, K. (2017). *Profesjonell utvikling og faglig veiledning: et fellesfaglig perspektiv for helse-, sosiale og pedagogiske profesjoner: helhetssperspektiv, relasjonskompetanse, refleksjon, mentalisering, traumebevissthet*. (5. utg.). Gyldendal Akademisk. (Kap. 1–5; 128 s.)
- *Kvaran, I. & Holm, J. (2012). *Barnevernsfaglig miljøterapi*. Oslo: Cappelen Damm Høyskoleforlaget. (105–125 og 229–247; 38 s.)
- ** Nyhus, A. (2003). Det personlige motet: om varslingsansvar og disiplinering. *Embla*, 8(4), 20–27. (8 s.)
- Skau, G. M. (2017). *Gode fagfolk vokser. Personlig kompetanse i arbeid med mennesker*. (5. utg.). Oslo: Cappelen Akademisk. (167 s.)
- Strømfors, G. & Edland-Gryt, M. (2013). *Jeg visste ikke at jeg kunne så mye. Praksisrefleksjon på arbeidsplassen*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (41–58, 89–123 og 229–244; 71 s.)
- *Aakre, Marie (2016). *Jakten på dømmekraft. Praksisnært etikkarbeid i helsetjenesten*. Oslo: Gyldendal Norske Forlag. (Kap 10, 122-127; 6 s.)

Totalt: 634 sider

I tillegg kommer 250 sider **studentvalgt pensum**.

Emne 10 MARGINALISERING OG ANTI-DISKRIMNERENDE SOSIALT ARBEID (10sp) SOS-301

- *Andersen, N. (2013). Holdninger til LHBT-personer. I A. B. Grønningsæter, H. W. Kristiansen & B. Lescher Nuland (Red.), *Holdninger, levekår og livsløp – forskning om lesbiske, homofile og bifile*. Oslo: Universitetsforlaget (Kap 2; 22-36; 14 s.)
- *Berg, B. (2015). Velferd og migrasjon – sosialt arbeid i et flerkulturelt samfunn. I I. T. Ellingsen, I. Levin, B. Berg, & L. Kleppe (Red.), *Sosialt arbeid. En grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap 16; 273-283; 10 s.)
- *Christie, N. (2007). Sosial kontroll. I L. Finstad & C. Høigård (Red.), *Kriminologi*. (4. utg.), Oslo: Pax. (kap. 5; 9 s.)
- Christie, N. (2004). Straffen som problem. *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskap*, 91(4), 302-310. (9 s.). Hentes fra <https://tidsskrift.dk/NTfK/article/view/71602>
- *Elstad, J. I. (2012). Den grunnleggende årsaken til sosial ulikhet i helse. I A. Tjora (Red.), *Helsesosiologi. Analyser av helse, sykdom og behandling*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (22 s.)
- Evjen, R., Øiern, T. & Kielland, K.B. (2012). *Dobbelt opp. Om psykiske lidelser og rusmisbruk*. (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (23–150; 127 s.)
- *Fauske, H & Qureshi, N. A. (2010). Empowerment og antiundertrykkende sosialt arbeid. I M. S. Kaya, A. Høgmo & H. Fauske (Red.), *Integrasjon og mangfold. Utfordringer for sosialarbeideren*. Oslo: Cappelen akademisk (kap. 9; 23 s.)
- Flaatten, S. (2017). Straff. I H. M. Lomell & M.-L. Skilbrei (Red.), *Kriminologi*. Oslo: Universitetsforlaget. (kap. 7; 26 s.)
- *Frønes, I. (2001). Skam, skyld og ære i det moderne. I T. Wyller (Red.), *Skam. Perspektiver på skam, ære og skamløshet i det moderne*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 69–80; 11s.)
- *Grue, L og Rua, M. (2013). *To skritt foran. Om funksjonshemming, oppvekst og mestring*. Oslo: Gyldendal Akademisk (Kap. 1, 15-38; 24 s.)
- *Grønningsæter, A. B., Kristiansen, H. W., & Lescher Nuland, B. (2013). Forskning om holdninger, levekår og livskvalitet. I A. B. Grønningsæter, H. W. Kristiansen & B. Lescher Nuland (Red.), *Holdninger, levekår og livsløp – forskning om lesbiske, homofile og bifile*. Oslo: Universitetsforlaget (Kap 1; s. 11-21; 10 s.)
- Hammer, T. & Hyggen, C. (2013). Ung voksen – risiko for marginalisering. I T. Hammer & C. Hyggen (Red.), *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalitet på vei til voksenliv*. Oslo: Gyldendal Akademisk (kap 1; 14 s.)
- Harsløf, I. & Malmberg-Heimoen, I. (2013). Tiltak mot marginalisering i livsfasen fra ungdom til voksen. I T. Hammer & C. Hyggen (Red.), *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalitet på vei til voksenliv*. Oslo: Gyldendal Akademisk (kap 2; 19 s.)
- *Helgeland, I. M. (2008). «Det handler ikke bare om penger». Barnevernsbarn og fattigdom. I I. Harsløf & S. Seim (Red.), *Fattigdommens dynamikk. Perspektiver på marginalisering i det norske samfunnet*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 8; 14. s.)
- Hyggen, C. & Gjerustad, C. (2013). Knuste drømmer? Aspirasjoner, yrkeskarriere og mental helse fra ung til voksen. I T. Hammer & C. Hyggen (Red.), *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalitet på vei til voksenliv*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (kap. 4; 17 s.)
- Justisdepartementet (2007-2008). *Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn (kriminalomsorgsmelding)*. (Meld. St. 37 2007-2008) . Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stmeld-nr-37-2007-2008-/id527624/> (kap 6.; s. 37-57; 20 s.)

- *Klyve, A. (2006). Marginalisering og forebygging. I B. Erdal (Red.), *Ute – inne. Oppsøkende sosialt arbeid med ungdom*. (s. 71–80) Oslo: Gyldendal Akademisk. (10 s.)
- Kristoffersen, L.B. & Sverdrup, S. (2013). Følger av oppvekst med rus og psykiske helseproblemer i familien. I T. Hammer & C. Hyggen (Red.), *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalitet på vei til voksenliv*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (kap 6; 18 s.)
- Lomell, H. M. & Skilbrei M.-L. (2017). Hva er kriminologi? I H. M. Lomell & M.-L. Skilbrei (Red.), *Kriminologi*. Oslo: Universitetsforlaget. (kap. 1; 17 s)
- Lomell, H. M. (2017). Lovbrudd. I H. M. Lomell & M.-L. Skilbrei (Red.), *Kriminologi*. Oslo: Universitetsforlaget. (kap. 3; 26 s.)
- Link, B. & Phelan, J. (2001). Conceptualizing Stigma. *Annual Review of Sociology*, 27(1), 363-385. Hentes fra Oria
- *Lundeby, H. & Tøssebro, J. (2006). Kampen om tilfredsheten – om tjenester for familier med barn med funksjonsnedsettelse. I O. P. Askheim, T. Andersen, & J. Eriksen (Red.), *Sosiale tjenester. For familier som har barn med funksjonsnedsettelse*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (20 s.)
- *Lunde, L.-H. (2017). *Myter om aldring- et psykologisk perspektiv*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 2; 18 s.)
- Malmberg-Heimonen, I. (2008). Sosial tillit blant langtidsmottakere av sosialhjelp: betydningen av fattigdom og oppvekstvilkår. I I. Harsløf & S. Seim (Red.), *Fattigdommens dynamikk. Perspektiver på marginalisering i det norske samfunnet*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 6; 12 s.)
- Midtbøen, A. H. & Rogstad, J. (2010). Den utdannede, den etterlatte og den drepte: – mot en ny forståelse av rasisme og diskriminering. *Sosiologisk tidsskrift*, 18(1), 31–50. (20 s.). Hentes fra databasen Idunn.
- *Oltedal, S. (2013). *Kjønnsperspektiv i sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget. (103–128; 25 s.)
- *Pedersen, H. & Vollebæk, L. R. (2006). Anti-diskriminerende praksis. I B. Erdal (Red.), *Ute – inne. Oppsøkende sosialt arbeid med ungdom*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (237–260; 23 s.)
- Sandlie, H. C. (2013). På terskelen til egen bolig. I T. Hammer & C. Hyggen (Red.), *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalitet på vei til voksenliv*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (kap. 9; 15 s.)
- Skardhamar, T. (2017). Lovbrytere. I H. M. Lomell & M.-L. Skilbrei (Red.), *Kriminologi*. Oslo: Universitetsforlaget. (kap. 4; 17 s.)
- Skilbrei, M.-L. (2017). Ofre. I H. M. Lomell & M.-L. Skilbrei (Red.), *Kriminologi*. Oslo: Universitetsforlaget. (kap. 5; 22 s.)
- Skårderud, F., Haugsgjerd, S. & Stänicke, E. (2010). *Psykiatriboken. Sinn – kropp – samfunn*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1, 2, 5, 13, 21, 22 og 24; 102 s.)
- Ugelvik, T. (2017). Fengsel. I H. M. Lomell & M.-L. Skilbrei (Red.), *Kriminologi*. Oslo: Universitetsforlaget. (kap. 8; 19 s.)
- von Soest, T. & Hyggen, C. (2013). Psykiske plager blant ungdom og unge voksne. Hva vet vi om utviklingen i de siste årtiene? I T. Hammer & C. Hyggen (Red.), *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalitet på vei til voksenliv*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (21 s.)
- *Østby, L. (2011). «Sånn er de» – om kategorisering og samhandling med etniske minoriteter. I T. A. Ask & B. Berg (Red.), *Minoritetsperspektiver i sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 2; 16 s.)

Totalt: 774 sider

Emne 11 SOSIALT GRUPPEARBEID (10 sp) SOS-302

- **Andersen, K. (2011). Fri oss fra fasene. *Fontene*, (2), 50-56 (6 s.)
- *Dyregrov, A. (2010). *Barn og traumer. En håndbok for foreldre og hjelpere*. (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. (139–154; 15 s.)
- Fekjær, H. O. (2016). *Rus: bruk, motiver, skader, behandling, forebygging, historie*. (4. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (s. 247-285; 38 s.)
- *Furuholmen, D. & Andresen, A. S. (2007). *Fellesskapet som metode. Miljøterapi og evaluering i behandling av stoffmisbrukere*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (190–210; 20 s.)
- Heap, K. (2005). *Gruppet metode for sosial- og helsearbeidere*. (5. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Hele boka; 300 s.)
- *Langeland, E. (2011). Salutogene samtalegrupper – En arena for økt mestring og velvære. I A. Lerdal & M. S. Fagermoen (Red.), *Læring og mestring. Et helsefremmende perspektiv i praksis og forskning*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (208–235; 27 s.)
- *Lossius, K. (2012). *Håndbok i rusbehandling. Til pasienter med moderat til alvorlig rusmiddelavhengighet*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. (302–323; 21 s.)
- *Myrvoll, K. O. & Lundesgaard, A. (2012). Historien om Safar. Om narrativ gruppeintervensjon. I K. Eide (Red.), *Barn på flukt. Psykososialt arbeid med enslige mindreårige flyktninger*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (s. 241–270; 29 s.)
- *Olkowska, A. & Landmark, B. (2016). Hva gjør miljøterapi til terapi? I A. Olkowska & B. Landmark (Red.), *Miljøterapi. Prinsipper, perspektiver og praksis*. Oslo: Fagbokforlaget. (23-33, 11 s.)
- Skårderud, F. & Sommerfeldt, B. (2013). *Miljøterapi boken. Mentalisering som holdning og handling*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (5–66, 110–150, 168–184 og 239-268; 146 s.)
- *Carr, E. S. (2004). Accessing Resources, Transforming Systems, Group Work with Poor and Homeless People. I C. Garvin, L. M. Gutiérrez & M. J. Galinsky (Red.), *Handbook of Social Work with Groups*. New York: The Guildford Press. (360-383; 23 s.)
- *Tjersland, O. A., Engen, G. & Jansen, U. (2013). *Allianser. Verdier, teorier og metoder i sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (91–104 og 185–203; 31 s.)

Totalt: ca. 670 sider

Emne 12 SOSIALT ARBEID I ORGANISASJONER (10 sp) SOS-303

- Ask, T. A. (2014). Praktikerens ulike posisjoner. Mellom byråkrat og intellektuell? I A.M. Støkken (Red.), *Innovasjon og utvikling i sosialt arbeid* (s. 117-141). Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 6; 24 s.)
- *Askeland, H. & Aadland, E. (2017). Hva er verdier, og hva tjener de til? I E. Aadland & H. Askeland (Red.), *Verdibevisst ledelse* (s. 26-49). Oslo: Cappelen Damm Akademisk (Kap. 2; 23 s.)
- Aspøy, A. (2016). Innovasjon som tilstand. *Stat og styring*, 26(1), 22-25. Hentes fra Idunn. (10 s.)

- Axelsson, S.B. & Axelsson, R. (2009). From territoriality to altruism in interprofessional collaboration and leadership. *Journal of Interprofessional Care*, 23(4), 320-330 (10 s.) Hentes fra Oria
- Brunsson, N. (2006). Administrative reforms as routines. *Scandinavian Journal of Management*, 22(3), 243-252. Hentes fra Oria (9 s.)
- Busch, T. (2004) *Fra altruisme til egoisme: er den sosiale virkelighetskonstruksjon av profesjonene i offentlig sektor i endring?* (Rapport TØH-serien 5/2004). Hentet fra http://idtjeneste.nb.no/URN:NBN:no-bibsys_brage_6818 (13 s.)
- Djupvik, A. R. & Eikås, M. (2016). *Organisert velferd. Organisasjonskunnskap for helse- og sosialarbeidarar*. (3. utg.). Oslo: Samlaget. (Kap.1-4, s.15-193; 178 s.)
- Einarsen, S., & Pedersen, H. (2017). *Håndtering av konflikter og trakassering i arbeidslivet*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1-4, 17-146; 119 s.)
- Glavin, K. & Erdal, B. (2018). *Tverrfaglig samarbeid i praksis. Til beste for barn og unge i Kommune-Norge*. (4. utg.). Oslo: Kommuneforlaget. (Kap. 1-5, s.19-82; 63 s.)
- Helsedirektoratet (2017). *Veileder til forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten*. Hentes fra: <https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/168/IS-1183-Internkontroll-i-sosial-og-helsetjenesten.pdf> (57s.)
- Jakobsen, C. F. (2008). Nye perspektiver på læring og kunnskapsutvikling i organisasjoner. *Magma*, 11(1), 55-62 Hentet fra <https://www.magma.no/nye-perspektiver-paa-laering-og-kunnskapsutvikling-i-organisasjoner> (6 s.).
- Nylehn, B. (2002). *Prosjektorganisering. Teorigrunnlag og implikasjoner*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 2-4 og 8-9; s.37-124 og 183-232; 136 s.)
- *Rose, L. (2011): Den krevende borger: Kveles lokaldemokratiet? I H. Baldersheim & E. Smith (Red.), *Lokalt demokrati uten kommunalt selvstyre?* (s. 101-131). Oslo: Abstract forlag. (Kap. 5; 30 s.)
- Seim, S. og Slettebø, T. (2007). Kollektiv medvirkning i barnevernet. I S. Seim, & T. Slettebø (Red.), *Brukermedvirkning i barnevernet* (s. 112-121). Oslo: Universitetsforlaget (Kap. 6; 9 s.).
- Seim, S. og Slettebø, T. (2007). Forsøk med kollektiv medvirkning. I S. Seim, & T. Slettebø (Red.), *Brukermedvirkning i barnevernet* (s. 122-147). Oslo: Universitetsforlaget (Kap. 7; 25 s.).
- Seim, S., Slettebø, T og Koht, H. (2007). Hvordan få til brukermedvirkning i barnevernet? I S. Seim, & T. Slettebø (Red.), *Brukermedvirkning i barnevernet* (s. 202-218). Oslo: Universitetsforlaget (Kap. 11; 16 s.).
- Slettebø, T. og Seim, S. (2007). Brukermedvirkning i barnevernet. I S. Seim, & T. Slettebø (Red.), *Brukermedvirkning i barnevernet* (s. 21-45). Oslo: Universitetsforlaget (Kap. 2; 24 s.).
- *Slettebø, T. (2013). Forskningssirkler som fagutvikling. I E. Døhlie & A. M. Støkken (Red.), *Fagutvikling i velferdstjenester* (s. 219 – 242). Oslo: Universitetsforlaget (23 s.)
- Støkken, A.M. (2014). Innovasjon i velferdstjenester. I A.M. Støkken (Red.), *Innovasjon og utvikling i sosialt arbeid* (s.11- 29). Bergen: Fagbokforlaget (Kap.1; 18 s.)

Totalt: 756 sider

I tillegg kommer 50 sider **studentvalgt pensum**.

Emne 13 VALGFRIE EMNER - SOS-306 Åndelige og eksistensielle tema i sosial arbeid (10 sp)

- Aadland, E. (2009). Det godes fiende? I K. I. Johannessen, K. Karsrud Korslien og K. Jordheim (Red.), *Diakoni: en kritisk lesebok*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 159–167; 8 s.) Hentes fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2457403>
- Angell, O. H. (2009). Diakoni som røyst. Diakonien i velferdsstaten. I K. I. Johannessen, K. Jordheim, & K. K. Korslien (Red.), *Diakoni: en kritisk lesebok*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 215–229; 14 s.) Hentes fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2457403>
- *Braut, G. S. (2010). Heilskaplege tenester – nytt fagfelt, men ikkje nytt fenomen. I S. Dahle & T. I. Torgauten (Red.), *Utviklingshemning og tros- og livssynsutøvelse: rettigheter og tilrettelegging*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 4; 6 s.)
- *Braut, G. S. & Vist, J. jr. (2010). Faglig forsvarlighet – garanti og grense. I S. Dahle & T. I. Torgauten (Red.), *Utviklingshemning og tros- og livssynsutøvelse: rettigheter og tilrettelegging*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 6; 6 s.)
- *Bøckmann, S. & Torgauten, T. I. (2010). Den åndelige dimensjonen i et helhetlig menneskesyn. I S. Dahle & T. I. Torgauten (Red.), *Utviklingshemning og tros- og livssynsutøvelse: rettigheter og tilrettelegging*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 2; 9 s.)
- Canda, E. R. & Furman, L. Dyrud (2010). *Spiritual diversity in social work practice: the heart of helping*. (2. utg.). New York: Oxford University Press. (Kap. 1–8; 280 s.)
- *Dahle, S. (2010). Innledning. I S. Dahle og T. I. Torgauten (Red.), *Utviklingshemning og tros- og livssynsutøvelse: rettigheter og tilrettelegging*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap.1; 5 s.)
- *Dahle, S. (2010). Å bestemme selv og gjøre egne valg. I S. Dahle og T. I. Torgauten (Red.), *Utviklingshemning og tros- og livssynsutøvelse: rettigheter og tilrettelegging*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 8; 10 s.)
- *Dahle, S. & Torgauten, T.I. (2010). Tros- og livssynsutøvelse i hverdagen. I S. Dahle og T. I. Torgauten (Red.), *Utviklingshemning og tros- og livssynsutøvelse: rettigheter og tilrettelegging*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 12; 7 s.)
- Fanuelsen, O. (2009). Kirkens omsorgstjeneste. I K. I. Johannessen, K. Jordheim, & K. K. Korslien (Red.), *Diakoni: en kritisk lesebok*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 141–157; 16 s.) Hentes fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2457403>
- Haugen, H.M. (2009). Vern om skaperverket. I K. I. Johannessen, K. Jordheim, & K. K. Korslien (Red.), *Diakoni: en kritisk lesebok*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 103–117; 14 s.) Hentes fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2457403>
- Johannessen, K.I. (2009). Diakonitjenestens plassering i kirken. I K. I. Johannessen, K. Jordheim, & K. K. Korslien (Red.), *Diakoni: en kritisk lesebok*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 29–43; 14 s.) Hentes fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2457403>
- Johannessen, K.I. (2009). Rettferd som bryr seg. I K. I. Johannessen, K. Jordheim, & K. K. Korslien (Red.), *Diakoni: en kritisk lesebok*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 119–139; 20 s.) Hentes fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2457403>
- Jordheim, K. (2009). Plan for diakoni i Den norske kirke – en presentasjon. I K. I. Johannessen, K. Jordheim, & K. K. Korslien (Red.), *Diakoni: en kritisk lesebok*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 13–27; 14 s.) Hentes fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2457403>
- Kirkerådet, Den norske kirke (2008). *Plan for diakoni i Den norske kirke*. Oslo: Kirkerådet. (18 s.) Hentet fra <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/plandokumenter/plan-for-diakoni/>
- Leis-Peters, A. (2012). Religionens nya synlighet. I T. Danbolt & G. Nordhelle (Red.), *Åndelighet – mening og tro: utfordringer i profesjonell praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 2; 8 s.)
- *Nissen, J. (2008). *Diakoni og menneskesyn*. Fredriksberg: Aros forlag. (Kap. 1–5; 160 s.)

- Nordstokke, K. (2009). Internasjonal diakoni. I K. I. Johannessen, K. Jordheim, & K. K. Korslien (Red.), *Diakoni: en kritisk lesebok*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 69–84; 16 s.) Hentes fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2457403>
- Skeie, G. (2006). Religion og verdier i internasjonalt sosialt arbeid. I G. Aga Askeland & E. Døhlle (Red.), *Internasjonalt sosialt arbeid. Innsats på andres arena*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 55–68; 12 s.)
- Stifoss-Hansen, H. (2009). Når verden raser sammen I K. I. Johannessen, K. Jordheim, & K. K. Korslien (Red.), *Diakoni: en kritisk lesebok*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 169–178; 9 s.) Hentes fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2457403>
- Thelle, N. (2012). Ansiktets lys – om blick og berøring. I T. Danbolt & G. Nordhelle (Red.), *Åndelighet – mening og tro: utfordringer i profesjonell praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 15; 11 s.)
- *Torgauten, T. I. (2010). Kartleggingsprosessen. I S. Dahle & T. I. Torgauten (Red.), *Utviklingshemning og tros- og livssynsutøvelse: rettigheter og tilrettelegging*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 10; 12 s.)
- *Torgauten, T.I. (2010). Lovverk og offentlige føringer. I S. Dahle & T.I. Torgauten (Red.), *Utviklingshemning og tros- og livssynsutøvelse: rettigheter og tilrettelegging*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 5; 10 s.)
- Tveit, B. (2012). Åndelig omsorg. I T. Danbolt & G. Nordhelle (Red.), *Åndelighet – mening og tro: utfordringer i profesjonell praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 10; 12 s.)

Totalt: 691 sider

I tillegg kommer **studentvalgt pensum:** 150 sider

Emne 13 VALGFRIE EMNER - SOS-305 Barnevern (10 sp)

- Andenæs, A. (2004). Hvorfor ser vi ikke fattigdommen? Fra en undersøkelse om barn som blir plassert utenfor hjemmet. *Nordisk sosialt arbeid*, 24(1), 19–33. (15 s.) Hentes fra databasen Idunn.
- *Andersen, I.L. (2014). Traumebevisst tilnærming. I Søftestad, S. & Andersen, I.L (Red.), *Seksuelle overgrep mot barn. Traumebevisst tilnærming*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 54-67; 13 s.)
- Backe-Hansen, E. (2009). Hva innebærer et kunnskapsbasert barnevern? *Fontene forskning*, 2009(2), 4-16 (13 s.). Hentet fra <http://fonteneforskning.no/forskningsartikler/hva-innebarer-et-kunnskapsbasert-barnevern-6.19.265190.fdf3eb6f00>
- Barnevernloven. (1992). *Lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester*. Hentet fra <https://lovdata.no/lov/1992-07-17-100>
- Bunkholdt, V. & Kvaran, I. (2015). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. (s. 15-81, 192-235, 258-279 og 344-361; 147 s.)
- Christiansen, Ø. & Kojan, B. H. (2016). (Red.), *Beslutninger i barnevernet*. (s. 48-143). Oslo: Universitetsforlaget. (95 s.)
- *Eide, K. & Lidén, H. (2012). Mottak av enslige mindreårige asylsøkere. I M. Valenta & B. Berg (Red.), *Asylsøker i velferdsstatens venterom*. (s. 181–201) Oslo: Universitetsforlaget. (20 s.)
- Fylkesnes, M. K., & Netland, M. (2012). God praksis i møte med etniske minoritetsfamilier i barnevernet; saksbehandlers og foreldres erfaringer. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 89(4), 220-235. Hentes fra databasen Idunn. (15 s.)

- Gulbrandsen, L. M., Seim, S., & Ulvik, O. S. (2012). Barns rett til deltakelse i barnevernet: Samspill og meningsarbeid. *Sosiologi i dag*, 42(3-4), 54-78. (24 s.) Hentet fra <http://ojs.novus.no/index.php/SID/article/view/1019>
- Hansen, F. (2008). Feige hjelpere og glemte barn – rus og familieliv. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 45(10), 1266–1267. (2 s.) Hentet fra http://www.psykologtidsskriftet.no/?seks_id=60531&a=2
- *Heltne, U. & Steinsvåg, P. Ø. (2011). Hvor går grensen i situasjoner der barn utsettes for vold? En refleksjon over et utfordrende tema for barnevernet. I U. Heltne & P.Ø. Steinsvåg (Red.), *Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp*. (s. 184-200) Oslo: Universitetsforlaget. (16 s.)
- ** Herland, M. D., & Helgeland, I. M. (2017). Negotiating motherhood: women with troubled upbringings and their self-conceptions as mothers. *Child & Family Social Work*, 22(1), 47-56. (9 s.)
- *Jensen, T. K. (2007). Hvordan kan vi forstå og hjelpe barn og ungdom som har vært utsatt for traumer? I H. Haavind & H. Øvreeide (Red.), *Barn og unge i psykoterapi. Samspill og utviklingsforståelse*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (s. 294–327; 33 s.)
- Križ, K., & Skivenes, M. (2011). How child welfare workers view their work with racial and ethnic minority families: The United States in contrast to England and Norway. *Children and Youth Services Review*, 33(10), 1866-1874 (9 s.). Hentes fra Oria.
- Kvello, Ø. (2012). Tidlig barneverninnnsats med utgangspunkt i tilknytningsforskning. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 89(3), 116–131. (15 s.). Hentes fra databasen Idunn.
- Langballe, Å. (2012). Avdekkende samtaler med voldsutsatte barn. I *Barn i Norge-rapporten 2011. Vold og traumer*. (s. 8–19; 11s.) Hentes fra: http://vfb.no/filestore/Vrt_arbeid/Barn_i_Norge/Barn_i_Norge/NYweb_BARNiNORGE2011.pdf
- *Misund, B. L. (2014). Beslutningsteoretiske perspektiver på beslutningsprosesser i barneverntjenesten. I I.T. Ellingsen, & R. S. Østerhaug (Red.), *Barnevernets brennpunkt*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 57-78; 21 s.)
- Mohaupt, H., & Duckert, F. (2010). Barn av rusmisbrukere – drøfting av sentrale risikofaktorer. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 47(5), 408–414. (6 s.) Hentet fra http://www.psykologtidsskriftet.no/index.php?seks_id=111647&a=2
- **Oterholm, I. (2001). Den barnevernfaglige vurderingen i fylkesnemnda. *Embla*, 6(6), 34-42. (11 s.)
- *Raundalen, M. (2011). Vi må snakke med barna om volden. I U. Heltne & P. Ø. Steinsvåg (Red.), *Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp*. Oslo: Universitetsforlaget. (174–183; 9 s.)
- *Salole, L. (2018). *Identitet og tilhørighet. Om ressurser og dilemmaer i en krysskulturell oppvekst*. (s. 115-161; 46 s.) Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Rugkåsa, M., Ylvisaker, S. & Eide, K. (2017). *Barnevern i et minoritetsperspektiv. Sosial arbeid med barn og familier*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (100 s.)
- **Slettebø, T. (2008) Barn og foreldres medvirkning i barnevernet – samspill og intersemotsetninger. *Tidsskriftet for Norges Barnevern*, 85(4), 3-14. (10 s.)
- *Sommerfeldt, M.B. & Øverlien, C. (2016). Barnevernstjenestens møte med barn og unge som opplever vold i hjemmet. I Øverlien, C., Hauge, M.-I., & Schultz, J.-H. (Red.), *Barn, vold og traumer: møter med unge i utsatte livssituasjoner*. (s. 183-200). Oslo: Universitetsforlaget. (17 s.)
- *Søftestad, S. & Andersen, I. L. (2014). Seksuelle overgrep mot barn. I Søftestad, S. & Andersen, I.L (Red.), *Seksuelle overgrep mot barn. Traumebevisst tilnærming*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 23-37; 14 s.)
- *Søftestad, S. & Andersen, I. L. (2014). Et livsviktig puslespill. Med barnet i sentrum av tverretattlig utredning. I Søftestad, S. & Andersen, I. L (Red.), *Seksuelle overgrep mot barn. Traumebevisst tilnærming*. Oslo: Universitetsforlaget. 87-100). (13 s.)

- **Ulvik, O.S. (2014). Talking with children: Professional conversations in a participation perspective. *Qualitative Social Work*, 14(2), s. 193-208. (15 s.)
- Vetlesen, A. J. (2010). Empati under press. *Sykepleien*, 98(3), 60–63. (3 s.) Hentet fra <https://sykepleien.no/forskning/2010/03/empati-under-press>
- Vetlesen, A. J. (2012). Bedre beskyttelse av barns utvikling – Etske og filosofiske vurderinger av praksis i barnevernet. *Tidsskriftet Norges barnevern*, 89(1–2), 86–94. (8 s.). Hentes fra databasen Idunn.
- *Terum, L. I. & Grimen, H. (2009). Profesjonsutøvelse – kvalitet og legitimitet. I H. Grimen & L.I. Terum (Red.), *Evidensbasert profesjonsutøvelse*. Oslo: Abstrakt forlag. (9–16; 7 s.)
- Øvreeide, H. (2009). *Samtaler med barn. Metodiske samtaler med barn i vanskelige livssituasjoner*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (Kap. 2–3 og 5–6; 80 s.)
- **Aadnanes, M. & Gulbrandsen, L. M. (2017). Young people and young adults' experiences with child abuse and maltreatment: Meaning making, conceptualizations, and dealing with violence. *Qualitative Social Work*. (15 s.)
- **Aadnanes, Margrete (2017). Social workers' challenges in the assessment of child abuse and maltreatment: Intersections of class and ethnicity in child protection cases. *Critical and radical social work An international journal*. Vol. 5, (3) pp. 335-350. (16 s.)

Totalt: ca. 830 sider

Emne 13 VALGFRIE EMNER - SOS-307 International Social Work (10 sp)

- *Alston, M., & Besthorn, F. H. (2012). Environment and sustainability. In K. Lyons, T. Hokenstad, M. Pawar, N. Huegler and N. Hall (eds.). *The SAGE handbook of international social work*. London: Sage. (Ch.3; pp. 56-69, 14 pp.)
- *Andreassen, B.A. (2006). The human rights and development nexus: from rights talk to rights practice. In: D. Banik (ed.). *Poverty, politics and development: interdisciplinary perspectives*. Bergen: Fagbokforlaget. (25 pp.)
- Askeland, G. A. & Døhlie, E. (2015). Contextualizing international social work: Religion as a relevant factor. *International social work*, 58(2), 261–269 (9 pp.) Access through Oria
- *Desai, M. and Solas, J. (2012). Poverty, development and social justice. In: K. Lyons, T. Hokenstad, M. Pawar, N. Huegler and N. Hall (eds.). *The SAGE handbook of international social work*. London: Sage. (Ch. 5; pp. 85-99, 15 pp.)
- *Dominelli, L. (2012). Globalisation and indigenisation: reconciling the irreconcilable in social work? In: K. Lyons, T. Hokenstad, M. Pawar, N. Huegler and N. Hall (eds.). *The SAGE handbook of international social work*. London: Sage. (Ch.1; pp. 39–55; 15 pp.)
- Dominelli, L. (2015). The opportunities and challenges of social work interventions in disaster situations. *International Social Work*, 58(5), 659–672 (14 pp.) Access through Oria
- *George, V. (2004). Globalization and poverty. In: V. George and R.M. Page (eds.). *Global social problems*. Cambridge: Polity Press. (Ch.4; 19 pp.)
- Haugen, H. M. (2018). Social struggle – for inclusive development and avoiding violent conflict?. *Forum for Development Studies*, 45(1), p.143-165 (23 pp). Access through Oria
- *Healy, L.M. (2008). *International social work. Professional action in an interdependent world*. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press. (Ch. 8; 32 pp.)

- Healy, L.M. and Link, R.J. (eds.) (2011). *Handbook of international social work. Human rights, development, and the global profession*. New York: Oxford University Press. (Chap. 1–18, 20 – 31, 33, 34, 36, 38, 40, 47, 48, 66; 247 pp.)
- Ife, J. (2001). Local and global practice. Relocating social work as human rights profession in the new global order. *European Journal of Social Work*, 4(1), 5–15. (11 pp.) Retrieved from <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/714052835?&userIP=158.36.64.48>
- *Lee, J.A.B. (2001). *The empowerment approach to social work practice. Building the beloved community*. New York: Columbia University Press. (Ch. 2 and 3; 64 pp.)
- *Mathbor, G.M. and Bourassa, J.A. (2012). Disaster management and humanitarian action. In: K. Lyons, T. Hokenstad, M. Pawar, N. Huegler and N. Hall (eds.). *The SAGE handbook of international social work*. London: Sage. (Ch. 18; pp. 294-310, 15 pp.)
- *Midgley, J. & Pawar, M. (2017) *Future Directions in Social Development*. New York: Palgrave Macmillan. Ch. 1-4, 13; 88 pages
- *Nayak, N. (2007). Making a choice: beyond professional social work to activism. In: M. Lavalette and I. Ferguson (eds.). *International social work and the radical tradition*. Birmingham: Venture Press. (pp. 103–116; 13 pp)
- Neagoe, A. (2013). Ethical dilemmas of the social work professional in a (post-) secular society, with special reference to the Christian social worker. *International Social Work*, 56(3), 310–325. (15 pp.). Retrieved from <http://isw.sagepub.com/content/56/3/310.full>
- *Payne, M. and Askeland, G.A. (2008). *Globalization and international social work. Postmodern change and challenge*. Aldershot, England: Ashgate. (Ch. 8; pp. 119-136, 18 pp.).
- Schrooten, M., Geldof, D. & Withaekx, S. (2016). Transmigration and urban social work: Towards a research agenda. *European Journal of Social Work*, 19(1), 18-30. (12 pp). Access through Oria
- Scourfield, J., Warden, R., Gilliat-Ray, S., Khan, A. & Otri, S. (2013). Religious nurture in British Muslim families: Implications for social work. *International Social Work*, 56(3), 326-342. (16 pp). Access through Oria
- *Spitzer, H. (2014). Social work in African contexts: A cross-cultural reflection on theory and practice. In: H. Spitzer, J.M. Twikirize and G. G. Wairire (eds.). *Professional social work in East Africa: Towards social development, poverty reduction and gender equality*. Kampala: Fountain Publishers. (Ch. 2; pp. 15-28, 14 pp.)
- *Twikirize, J.M. (2014). Indigenisation of social work in Africa: Debates, prospects and challenges. In: H. Spitzer, J.M. Twikirize and G. G. Wairire (eds.). *Professional social work in East Africa: Towards social development, poverty reduction and gender equality*. Kampala: Fountain Publishers. (Ch. 6; pp. 75-90, 16 pp.)

Total: 694 pp.

Students' elective curriculum: 150 pp.

Emne 13 VALGFRIE EMNER – SOS-316 Aktivering og arbeidsinkludering i NAV-kontoret (10 sp)

- *Andreassen, T. A. & Aars, J. (2015). *Den store reformen – da NAV ble til*. Oslo: Universitetsforlaget. (22 s.)

- **Brodkin, E. Z. (2013). Work and the Welfare State. I Brodkin, E. Z. & Marston, G. (Red.), *Work and the Welfare State. Street-Level Organizations and Workfare Politics*. Washington DC: Georgetown University Press. (13 s.)
- **Brodkin, E. Z. (2013). Street-Level Organizations and the Welfare State. I Brodkin, E. Z. & Marston, G. (Red.), *Work and the Welfare State. Street-Level Organizations and Workfare Politics*. Washington DC: Georgetown University Press. (17 s.)
- Brodtkorb, E. (2017). *Individualisering av tjenester i et aktiveringsprogram – en studie av veilederfelleskapet i kvalifiseringsprogrammet*. (Doktorgradsavhandling). Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus. (Kap. 1, 3 og 5; 53 s.). Hentes fra Oria.
<https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2465797>
- **Caswell, D. & Innjord, A. K. (2011). Inklusjonsorientert NAV-praksis? *Tidsskrift for velferdsforskning*, 14(1), 38-50. (12 s.)
- Galaasen, A. M. & Lima, I. A. Å. (2014) Arbeidsevnevurderinger i NAV: Kunnskapsstatus og veien videre. *Arbeid og velferd*, (3), 49-63. (15 s.). Hentes fra nav.no (skriv tittelen i søkefeltet).
- Gjersøe, H. M. (2016). Vurdering av arbeidsevne i NAV: Et spørsmål om kunnskap? *Sosiologi i dag*, 46(1), 9-31. (22 s.). Hentes fra <http://ojs.novus.no/index.php/SID/article/view/1248>
- **Hagelund, A. (2016). The activating profession: Coaching and coercing in the welfare services. *International Journal of Public Sector Management*, 29(7), 725-739. (14 s.)
- *Hagelund, A. & Terum, L. I. (2015). Fra saksbehandler til veileder? Om iverksetting av velferdspolitikken i arbeidslinjens tid. I A.-H. Bay, A. Hagelund & A. Hatland (Red.), *For mange på trygd? Velferdspolitiske spenninger*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (20 s.)
- **Hagelund, A. & Kavli, H. (2009). If work is out of sight. Activation and citizenship for new refugees. *Journal of European Social Policy*, 19(3), 259-270. (11 s.)
- **Helgøy, I., Kildal, N. & Nilssen, E. (2013). Utviklingen av en arbeidsrettet spesialistrolle i Nav. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 16(3), 141-156. (15 s.)
- *Heum, I. (2010). Brukerrettet arbeidsmetodikk i NAV. I T. Hernes, I. Heum & P. Haavorsen (Red.), *Arbeidsinkludering: Om det nye politikk - og praksisfeltet i velferds-Norge*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (33 s.)
- *Kildal, N. (2012). Fra arbeidsetos til insentiver og velferdskontrakter. I Stjernø, S. & Øverbye, E. (Red.), *Arbeidslinja. Arbeidsmotivasjon og velferdsstaten*. Oslo Universitetsforlaget. (9 sider)
- Lipsky, M. (2010). *Street-level bureaucracy: dilemmas of the individual in public services* (Vol. 30th anniversary expanded ed.). New York: Russell Sage Foundation. (Kap. Preface, 1, 2 og 14, 54 s.)
- NAV. (2017). *Utvikling av NAV-kontor. Større handlingsrom og ansvar*. Hentes fra <http://www.ks.no/contentassets/35cd0f7a29d34cb4b7b01bdc28a25e6d/utviklingen-av-nav-kontor--storre-handlingsrom-og-ansvar.pdf> (52 s.)
- NAV. (2010). *Retningslinjer for oppfølgingsvedtak i NAV. Vurdering av behov for bistand for å beholde eller skaffe seg arbeid og rett til aktivitetsplan etter Arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14a*. Utarbeidet av Arbeids- og velferdsdirektoratet 2010. Hentes fra www.nav.no/Arbeid/_attachment/269927?ts=12e57ae3cc0 (39 s.).
- Nicolaisen, H. (2015). A'eni i arbeidsevnevurderingen – praksis og dilemmaer. *Arbeid og velferd*, (3), 91-104. (14 s.). Hentes fra nav.no (skriv tittelen i søkefeltet).
- Nicolaisen, H. og Lima, I. A. Å. (2015). Arbeidsevnevurderingen: Reell brukermidvirkning? *Arbeid og velferd*, (2), 35-49. (15 s.). Hentes på nav.no (skriv tittelen i søkefeltet).
- *Schafft, A. & Spjelkavik, Ø. (2011). Kvalifiseringsprogrammet – sosialklientenes vei til arbeidslivet? I Andreassen, T. A. & Fossetøl, K. (Red.), *NAV ved et veiskille. Organisasjonsendring som velferdsreform*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (19 s.)

- *Spjelkavik, Ø. (2014). Ordinært arbeidsliv som metode og mål. I Spjelkavik, Ø. & Frøyland, K. (Red.), *Inkluderingskompetanse. Ordinært arbeid som mål og middel*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (14 s.)
- *Terum, L. I., Tuft, P. A. & Jessen, J. (2012). Arbeidslinja og sosialarbeiderne. I Stjernø, S. & Øverbye, E. (Red.), *Arbeidslinja. Arbeidsmotivasjon og velferdsstaten*. Oslo Universitetsforlaget. (14 s.)
- van Berkel, R. & van der Aa, P. (2012). Activation Work: Policy Programme Administration or Professional Service Provision? *Journal of Social Policy*, 41(3), 493-510. (17 s.). Hentes fra Oria.
- *Voll, I. (2013). En relasjon i takt eller utakt? Om deltakeres erfaringer med arbeidsevnevurdering, programinnhold og kontaktpersoner i kvalifiseringsprogrammet i Nav. I Hansen, H. T., Lundberg, K. & Syltevik, L. J. (Red.), *Nav – med brukeren i sentrum?* Oslo: Universitetsforlaget. (20 s.)
- *Øverbye, E. (2013). Velferdsprofesjonene i aktiveringsstaten: en studie av ambivalente relasjoner. I Molander, A. & Smeby, J-C (Red.), *Profesjonsstudier II*. Oslo: Universitetsforlaget. (15 s.)

Til sammen 529 sider.

I tillegg kommer 200 sider studentvalgt pensum

Forslag til selvvalgt pensum:

- Brodtkorb, E. (2017). *Individualisering av tjenester i et aktiveringsprogram – en studie av veilederfellesskapet i kvalifiseringsprogrammet*. (Doktorgradsavhandling). Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus. (Kap. 2, 9; 45 s.) Hentes fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2465797>
- Hansen, H. C. & Natland, S. (2017). The working relationship between social worker and service user in an activation policy context, *Nordic Social Work Research*, 7(2), 101-114 (13 s.). Hentes fra Oria
- Lipsky, M. (2010). *Street-level bureaucracy: dilemmas of the individual in public services* (Vol. 30th anniversary expanded ed.). New York: Russell Sage Foundation. (Kap. 3-6; 52 s.)
- Skjefstad, N. S. (2013). Er det rom for sosialt arbeid i NAV? *Fontene forskning*, 2013(1) 76-88. (12 s.). Hentes fra <http://fonteneforskning.no/forskningsartikler/er-det-rom-for-sosialt-arbeid-i-nav-6.19.264335.cd6237a68d>

Emne 13 VALGFRIE EMNER - SOS-309 Korttidstilnæringer i Sosialt Arbeid (10 sp)

- Barth, T., Børtveit, T. & Prescott, P. (2013). *Motiverende intervju. Samtaler om endring*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1-10; 158 s.)
- Berg, K. (2013). Identitetsforhandlinger og narrative konstruksjoner i møtet mellom utsatt elev og hans støttepersoner. I E. Edvardsen og H. Holthe (Red.), *Klientens stemme. Hjelperens blikk*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 4; 23 s.)
- Christensen, B., & Mauseth, T. (2007). Multisystemisk terapi: familie- og nærmiljøbasert behandling av ungdom med alvorlig atferdsvansker. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 44(9), 1095-1106. (11 s.) Hentet fra http://www.psykologtidsskriftet.no/index.php?seks_id=30552&a=3

- **Eriksen, R. E. (2003). Oppgaveorientert tilnærming – anvendbar kunnskap ved norske sosialkontor. I M.-A. Zahl (Red.), *Sosialt arbeid. Refleksjon og handling*. Bergen: Fagbokforlaget. (s.191–214; 19 s.)
- Eriksen, R.E. (2007). *Hverdagen som langtids sosialklient: mestring i et (bruker)medvirkningsperspektiv*. (Doktoravhandling). Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse, Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap. (s. 64–84 og 202–226; 44 s.) Hentet fra https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2479535/Eriksen_Rita_Elisabeth_PhD.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Eriksen, R.E. (2011). *Sosialt arbeid med personer som trenger oppfølging. En beskrivelse og evaluering av systematisk boligsosialt arbeid i fire kommuner i Telemark*. Oslo: Diakonhjemmet høgskole. (Rapport nr. 8.) (10–87; 77 s.) Hentet fra <http://hdl.handle.net/11250/98619>
- Eriksen, R.E. og Nordstrand, M. (1995). *Innføring i oppgaveorientert tilnærming (OOT)*. Oslo: Diakonhjemmet høgskole, Høgskolen i Sør Trøndelag og Sosial- og helsedepartementet. (9 –100; 91 s.) Hentet fra https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2008022804023
- **Gingerich, W. og Peterson, L. (2013). Effectiveness of solution-focused brief therapy: A systematic qualitative review of controlled outcome studies. *Research on social work practice*, Vol. 23, (3), (s. 266-283; 17 s.)
- Langslet, G. Johnsrud (2013). *LØFT på sitt beste*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Innledning, Kap. 1 - 10; 236 s.)
- Martinussen, I. S. (2013). Arnes kamp for eget liv. Sannhet, sunnhet, integritet – hvem eier forståelsen av den hjelpetregendes virkelighet. I E. Edvardsen & H. Holthe (Red.), *Klientens stemme. Hjelperens blikk*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 2; 16 s.)
- Sollied, S. (2013). Er empowermentbegrepet forbeholdt spesielle grupper, eller er det et allmenngyldig begrep? I E. Edvardsen & H. Holthe (Red.), *Klientens stemme. Hjelperens blikk*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 5; 17 s.)

Totalt: 707 sider

Studentvalgt pensum: 150 sider

Emne 13 VALGFRIE EMNER - SOS-307 International Social Work (10 sp)

- *Alston, M., & Besthorn, F. H. (2012). Environment and sustainability. In K. Lyons, T. Hokenstad, M. Pawar, N. Huegler and N. Hall (eds.). *The SAGE handbook of international social work*. London: Sage. (Ch.3; pp. 56-69, 14 pp.)
- *Andreassen, B.A. (2006). The human rights and development nexus: from rights talk to rights practice. In: D. Banik (ed.). *Poverty, politics and development: interdisciplinary perspectives*. Bergen: Fagbokforlaget. (25 pp.)
- Askeland, G. A. & Døhlie, E. (2015). Contextualizing international social work: Religion as a relevant factor. *International social work*, 58(2), 261–269 (9 pp.) Access through Oria
- *Desai, M. and Solas, J. (2012). Poverty, development and social justice. In: K. Lyons, T. Hokenstad, M. Pawar, N. Huegler and N. Hall (eds.). *The SAGE handbook of international social work*. London: Sage. (Ch. 5; pp. 85-99, 15 pp.)
- *Dominelli, L. (2012). Globalisation and indigenisation: reconciling the irreconcilable in social work? In: K. Lyons, T. Hokenstad, M. Pawar, N. Huegler and N. Hall (eds.). *The SAGE handbook of international social work*. London: Sage. (Ch.1; pp. 39–55; 15 pp.)

- Dominelli, L. (2015). The opportunities and challenges of social work interventions in disaster situations. *International Social Work*, 58(5), 659–672 (14 pp.) Access through Oria
- *George, V. (2004). Globalization and poverty. In: V. George and R.M. Page (eds.). *Global social problems*. Cambridge: Polity Press. (Ch.4; 19 pp.)
- Haugen, H. M. (2018). Social struggle – for inclusive development and avoiding violent conflict?. *Forum for Development Studies*, 45(1), p.143-165 (23 pp). Access through Oria
- *Healy, L.M. (2008). *International social work. Professional action in an interdependent world*. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press. (Ch. 8; 32 pp.)
- Healy, L.M. and Link, R.J. (eds.) (2011). *Handbook of international social work. Human rights, development, and the global profession*. New York: Oxford University Press. (Chap. 1–18, 20 – 31, 33, 34, 36, 38, 40, 47, 48, 66; 247 pp.)
- Ife, J. (2001). Local and global practice. Relocating social work as human rights profession in the new global order. *European Journal of Social Work*, 4(1), 5–15. (11 pp.) Retrieved from <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/714052835?&userIP=158.36.64.48>
- *Lee, J.A.B. (2001). *The empowerment approach to social work practice. Building the beloved community*. New York: Columbia University Press. (Ch. 2 and 3; 64 pp.)
- *Mathbor, G.M. and Bourassa, J.A. (2012). Disaster management and humanitarian action. In: K. Lyons, T. Hokenstad, M. Pawar, N. Huegler and N. Hall (eds.). *The SAGE handbook of international social work*. London: Sage. (Ch. 18; pp. 294-310, 15 pp.)
- *Midgley, J. & Pawar, M. (2017) *Future Directions in Social Development*. New York: Palgrave Macmillan. Ch. 1-4, 13; 88 pages
- *Nayak, N. (2007). Making a choice: beyond professional social work to activism. In: M. Lavalette and I. Ferguson (eds.). *International social work and the radical tradition*. Birmingham: Venture Press. (pp. 103–116; 13 pp)
- Neagoe, A. (2013). Ethical dilemmas of the social work professional in a (post-) secular society, with special reference to the Christian social worker. *International Social Work*, 56(3), 310–325. (15 pp.). Retrieved from <http://isw.sagepub.com/content/56/3/310.full>
- *Payne, M. and Askeland, G.A. (2008). *Globalization and international social work. Postmodern change and challenge*. Aldershot, England: Ashgate. (Ch. 8; pp. 119-136, 18 pp.).
- Schrooten, M., Geldof, D. & Withaekx, S. (2016). Transmigration and urban social work: Towards a research agenda. *European Journal of Social Work*, 19(1), 18-30. (12 pp). Access through Oria
- Scourfield, J., Warden, R., Gilliat-Ray, S., Khan, A. & Otri, S. (2013). Religious nurture in British Muslim families: Implications for social work. *International Social Work*, 56(3), 326-342. (16 pp). Access through Oria
- *Spitzer, H. (2014). Social work in African contexts: A cross-cultural reflection on theory and practice. In: H. Spitzer, J.M. Twikirize and G. G. Wairire (eds.). *Professional social work in East Africa: Towards social development, poverty reduction and gender equality*. Kampala: Fountain Publishers. (Ch. 2; pp. 15-28, 14 pp.)
- *Twikirize, J.M. (2014). Indigenisation of social work in Africa: Debates, prospects and challenges. In: H. Spitzer, J.M. Twikirize and G. G. Wairire (eds.). *Professional social work in East Africa: Towards social development, poverty reduction and gender equality*. Kampala: Fountain Publishers. (Ch. 6; pp. 75-90, 16 pp.)

Total: 694 pp.

Students' elective curriculum: 150 pp.

Emne 14 VITENSKAPELIGE METODER OG BACHELOROPPGAVEN (20 sp) SOS-304

Dysthe, O. Hertzberg F., Hoel, T. H (2010). *Skrive for å lære*. (2. utg). (kap 1-6 og 8; 141 s.)

Fekjær, S. B. (2016). *Statistikk i praksis*. Oslo: Gyldendal akademisk. (s. 9-102; 93 s.)

Leseth, A.B & Tellmann S.M. (2018). *Hvordan lese kvalitativ forskning?*. Cappelen Damm Akademisk (s. 11-152; 141 s.)

Thomassen, M. (2006). *Vitenskap, kunnskap og praksis. Innføring i vitenskapsfilosofi for helse- og sosialfag*. Gyldendal Akademisk (Kap. 5, 6 og 7; 58 s.)

Tufte, P.A. (2018). *Hvordan lese kvantitativ forskning?* Cappelen Damm Akademisk (s.11- 191; 180 s.)

Totalt: 633 sider

Det er i tillegg 600 sider **studentvalgt pensum** knyttet til studentens bacheloroppgave.

Emne 15 VERDIER OG RELASJONER I PROFESJONELL PRAKSIS (5 sp) SOS-205

Dette er et fellesemne for bachelorutdanningene ved VID vitenskapelige høyskole.

*Aadland, E. (2009). Diakonikritikk og kritisk diakoni. I: E. Aadland (red.). *Kan institusjoner elske? : samtidsessayer om diakonale virksomheter*. Oslo: Akribe, s. 50-66. (15 s.)

*Aadland, E. (1998). Opne og løynde verdier. *Etikk for helse og sosialarbeidarar*. Oslo: Samlaget. Kap. 7, s. 139-152 (14 s.)

*Christoffersen, S.A. (2011). Profesjonsetikk som dømmekraft. I: S.A. Christoffersen (red.). *Profesjonsetikk : om etiske perspektiver i arbeidet med mennesker*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 65-88. (23 s.)

Eide, T. og Aadland, E. (2012). *Etikkhåndboka : for kommunenes helse- og omsorgstjenester*. Oslo: Kommuneforlaget, s.12-27, 40-119)(95 s.)

*Hem, E. (2009). Profesjoner. I: E. Brodtkorb og M. Rugkåsa (red.). *Mellom mennesker og samfunn : sosiologi og sosialantropologi for helse- og sosialprofesjonene*. 2. utg. Oslo: Gyldendal akademisk, kap. 2. (24 s.)

*Jensen, P. (2009). Systemisk forståelse og kommunikasjonssteori. *Ansikt til ansikt*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap. 2, s. 26 - 50. (25 s.)

*Jensen, P. og Ulleberg, I. (2011). Kommunikasjon. *Mellom ordene: kommunikasjon i profesjonell praksis*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap. 1, s. 17-51. (35 s.)

*Johannessen, K.I. et al. (2007). *Godt, rett, rettferdig : etikk for sykepleiere*. Oslo: Akribe, s. 19-46. (36 s.)

*Lindboe, I.M. (2008). Profesjoners etiske utfordringer i et flerkulturelt samfunn. I: A.M. Otterstad (red.). *Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold - fra utsikt til innsikt*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 180-194. (15 s.)

*Løgstrup, K.E. (1991). Den kendsgerning, hvoraf den tavse fordring udspringer. I: *Den etiske fordring*. Copenhagen: Gyldendal, s. 17-33 (16. s.)

Nordstokke, K. (2002). *Det dyrebare mennesket : diakoniens grunnlag og praksis*. [Oslo]: Verbum, s. 10-26. (16 s.)

Norvoll, R. (2009). Makt og avmakt. I: E. Brodtkorb og M. Rugkåsa (red.). *Mellom mennesker og samfunn : sosiologi og sosialantropologi for helse- og sosialprofesjonene*. 2. utg. Oslo: Gyldendal akademisk, kap. 3. (32 s.)

**Raustøl, A. (2011). Prioritering og omsorgsidealet. *Omsorg*, 28(4), 23-26 (4 s.)

*Stifoss-Hansen, H. og Kallenberg, K (1998). Livssyn og helse. Teoretiske og kliniske perspektiver. Oslo: Ad Notam Gyldendal. Kap. 1 og 2 (20 s.)

*Undheim, L.T. og Strøm, A. (2009). Hva er en diakonal sykepleierutdanning, egentlig? : En undersøkelse av studenters oppfatninger. I: E. Aadland (red.). *Kan institusjoner elske? : samtidsessayer om diakonale virksomheter*. Oslo: Akribe, s. 115-127. (12 s)

Wyller, T. (2011). Dydsetikk, medborgerskap og sosial praksis. I: S.A. Christoffersen (red.). *Profesjonsetikk : om etiske perspektiver i arbeidet med mennesker*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 44-64. (20 s.)

Totalt: 402

For exchange students

Course 8: SOCIAL WORK WITH INDIVIDUALS AND FAMILIES (10 ECTS) (SOS-203)

Beesley, P., Watts, M. & Harrison, M. (2018). Developing your communication skills in social work. London: Sage (The whole book; 176 s.)

*Bentzen, A & Hart. S. (2015): *Through windows of opportunity: A neuroaffective approach to child psychotherapy*. London: Karnac (Ch.5 pp. 95-119; 25 pp.)

**Brämberg, E. B. & Sandman, L. (2013). Communication through in-person interpreters: a qualitative study of home care providers' and social workers' views. *Journal of Clinical Nursing*, 22(1-2), 159-167. (9 pp.).

Boddy, J. & Dominelli, L. (2017). Social Media and Social Work: The Challenges of a New Ethical Space. *Australian Journal of Social Work*, 70(2), 172-183. Retrived from <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0312407X.2016.1224907>

*Holt, N., Bremner, A., Sutherland, E., Vliek, M., Passer, M. W., & Smith, R. E.(2015). *Psychology: The science of mind and behavior*. (3rd ed.). London: McGraw-Hill (Ch.16-18, pp. 673-815; 142 pp.)

*Johnson L. C. & Yanca, S.J. (2010). *Social work practice: A generalist approach* (10th ed.). Boston: Pearson Education Inc. (Ch.4 pp. 71-97 and Ch.5 pp. 98-112; 42 pp.)

*Koprowska, J. (2014). *Communication & Interpersonal Skills in Social Work*. (4th ed.) London: Sage. (Kap 10; 17 s.)

Mostowska, M. (2013). Migration and Homelessness: The Social Networks of Homeless Poles in Oslo. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 39(7), 1125-1140 (16 pp.). Access through Oria.

*Payne, M (2014). *Modern social work theory* (4th ed.). New York: Palgrave MacMillan (Ch.5 pp. 127-149 and Ch.7 pp. 184-211; 51 pp.)

Shulman, L. (1999). *The Skills of Helping Individuals, Families, Groups and Communities* (Fourth edition). Illinois: P.E. Peacock Publ.Inc. (Ch. 6-7; 60 pp)

Total: 550-570 pages + 50 pages elected by the student = 600-620 pages

Course 20: Introduction to the Norwegian Welfare State (5 ECTS) (SOS-901)

*Angell, O.H. (2008). The Norwegian Welfare State. In E. Maagerø & B. Simonsen (Eds.), *Norway. Society and culture* (2nd ed). Kristiansand: Portal forlag. (24 pp.)

Botten, G., Elvbakken, K.T. & Kildal, N. (2003). The Norwegian welfare state on the threshold of a new century. *Scandinavian Journal of Public Health*, 31(2), 81-84 (4 pp.). Access through ORIA

Brochmann, G. & Hagelund, A. (2011). Migrants in the Scandinavian Welfare State. *The Journal of Migration Studies*, 1(1), 13-24. Retrieved from <https://content.sciendo.com/view/journals/njmr/1/1/article-p13.xml> (12 pp.)

- *Dølvik, J.E. (2013). The Norwegian labour market model: Transitions and trends. In Rusten, G., Pothoff, K. & Sangolt, L (Eds.), *Norway: Nature, industry and society*. Bergen: Fagbokforlaget (14 pp)
- Ervik, R. & Kildal, N. (2015). From Collective to Individual Responsibility? Changing problem definitions of the welfare state. In Ervik, R., Kildal, N. & Nilssen, E. (Eds.), *New Contractualism in European Welfare State Policies*. London: Routledge (20 pp.)
- Halvorsen, K. & Stjernø, S. (2008). *Work, oil and welfare. The welfare state in Norway*. Oslo: Universitetsforlaget. (177 pp.)
- Hiilamo, H., Kangas, O., Fritzell, J., Kvist, J. & Palme, J. (2013) A recipe for a better life: Experiences from the Nordic countries. CMI, Marti Ahtisaari Centre, Finland. Url: http://cmi.fi/wp-content/uploads/2016/04/NordicRecipe_report_final.pdf (18 pp)
- *Johansen, S. (2013). Welfare state policies and practices in Norway. In Rusten, G., Potthof, K. & Sangolt, L. (Eds.), *Norway: Nature, industry and society*. Bergen: Fagbokforlaget (16 s.).
- *Pedersen, A.W & Kunhle, S. (2017). The Nordic Welfare State Model. In Knutsen, O. (Eds.), *The Nordic Models in Political Science. Challenged, but still viable?* Bergen: Fagbokforlaget (pp 219 – 238, 19 p.)
- van der Wel, K., Dahl, E. & Bergsli, H. (2016). The Norwegian policy to reduce health inequalities: key challenges. *Nordic Welfare Research*, 1(1), 19-29. Access through IDUNN (10 pp).
- Syltevik, Liv Johanne (2017). A sociological perspective on changes in the family in Norway. In Tilden, T. & Wampold B.E (Eds.), *Routine Outcome Monitoring in Couple and Family Therapy: The empirically informed therapist*, Springer International. Accesible through EBSCO. (18 s.) Access through Oria or Ebsco Ebook Collection. (18 s.)

Total: 332 pages + 50 pages chosen by the student and to be used in the exam paper

Course 21: CLIENT ORIENTED PRACTICAL STUDIES (15 ECTS) (SOS-902)

- Davys, L & Beddoe, L (2010). *Best Practice in Professional Supervision*, London UK: Jessica Kingsley Publishers (Ch.1-3 pp. 9-68, Ch. 5 pp. 88-105, Ch.10 pp. 196-217; 110 pp.)
- *Fook, Jan (1999). 'Critical reflectivity in education and practice'. In B. Pease & J. Fook (Eds), *Transforming social work practice. Postmodern critical perspectives*. London: Routledge. (Ch. 13, pp. 195-208; 14 pp.)
- *Fook, J. & Askeland, G.A. (2006). 'The "Critical" in Critical Reflection'. In S. White, J. Fook, & F. Gardener, (Eds.), *Critical Reflection in Health and Social Care*, Maidenhead: Open University Press (Ch. 3 pp. 40-53; 14 pp.)

Total: 138 pages + 200 pages elected by the student = 338 pages